

Saulėta, dieną 55°, naktį 40.
Saulė teka 5:26, leidžiasi 6:20

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
Price 15c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Penktadienis, Balandžio-April 6 d., 1973 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV

Kaina 15c

82

KOMUNISTAI APSUPO KAMBODIJOS SOSTINE

MOTERYS BANDO IŠPLESTI MĖSOS BOIKOTĄ, KOL NUKRIS JOS KAINOS

ČIKAGA. — Wilmette priemiesčio šeiminkė, kuri vadovauja mėsos boikotui Čikagoje, Ethel Rosen paskelbė, kad balandžio 14 d. ji šaukia Čikagoje visos Amerikos boikoto organizacijų atstovų suvažiavimą. Jame bus suplanuoti tolimesni veiksmai kovoje prieš mėsos produktų kainų kilimą. Jungtinis Ekonomikos komitetas pažadėjo šeiminkėms savo paramą. Boikoto vadai nutarė balandžio 14 iki balandžio 22 d. boikotą atšaukti, kad žmonės galėtų atšvęsti su mėsa žydų Pasoverį ir krikščionių Velykas. Po Velykų šeiminkės vėl kovos, kol mėsos kainos nukris bent 20%.

Čikagos Jewel Food parduotuvės paskelbė, kad jos šią savaitę mėsos pardavė 15% mažiau kaip paprastai. National Food parduotuvės pardavė 29% mažiau. Kitos krautuvės skelbia net 50% mėsos pirkimo sumažėjimą. Šią savaitę valdžios įstaigos aiškina parduotuvių savininkams, kaip apsaikyti naujas mėsos kainas, kurias išleis prezidentas Nixonas. Visų mėsos produktų aukščiausios kainos parduotuvėse turi būti išstatytos iki balandžio 16 d., ateinančio pirmadienio.

Restoranai irgi pastebėjo, kad žmonės mažiau šią savaitę valgo mėsos. London House restoranai Čikagoje paskelbė savo menu su "Boikoto specialiais". Daug užsakoma žuvies patiekalų. "Sage East" restorane įrengtas specialus kambarys tiems, kurie boikotuoja mėsą, kad valgytojams nereikėtų žiūrėti, kaip kiti žmonės, nesilaikę boikoto, valgo "steikus".

Vyriausybės statistikos biuras paskelbė kovo mėn. kainų padėtį. Per kovą kainos pakilo 2,2%, o maisto kainos pakilo 4,6%.

Boikotas kol kas nenumušė mėsos kainų. Tik viena krautuvė grandinė rytinėje Amerikoje paskelbė žymius kainų numušimus. Šią savaitę iš darbo buvo laikinai atleista apie 5,000 žmonių, dirbančių mėsos pramonėje. Pittsburgo mėsos parduotuvė iki 30% mažiau, o Connecticute kai kur mėsos pardavimas sumažėjo net 75%.

Kongreso studija, paskelbta me raporte, sakė, kad šiais metais maisto produktų kainos gali pakilti apie 10 nuosimėčių, nežiūrint visų vyriausybės pastangų. Praėjusiais metais visame pasaulyje buvo blogas javų derlius, net 42 milijonais tonų mažesnis už normalius metus. Tas turi atsiliepti į maisto kainas.

Irakas atitraukė jėgas iš Kuveito

KUWAITAS. — Irakas atitraukė savo kariuomenę iš Kuveito žemės, kur kareiviai buvo nuo kovo 20 d. Irako užsienio reikalų ministeris Abdul Baque penktadienį vyks į Kuveitą derėtis dėl pastovios sienos ir kitų klausimų. Po Irako-Kuveito susikirtimo tarpininkauti pasiūlė kelios arabų šalys, tačiau tarpininku, kuriam pavyko rasti sprendimą, buvo palestiniečių organizacijų vadovas Jassir Arafat. Jis turi gerą vardą Irake ir Kuveite, kur jis anksčiau dirbo kaip inžinierius.

Nežinia dar, kaip Kuveitas patvirtės ir Irako reikalavimą praleisti jam dvi salas Persijos jūroje: Bubiyan ir Warba. Tos salos esančios Iraku gyvybiniai svarbios. Be jų Irakas negali būti laikomas Persijos jūros valstybe. Tos salos yra arti

IS VISO PASAULIO

NEW DELHI. — Indija pasiuntė premjerės patarėją Haksarį Bengaliją. Spauda rašo, kad jis turės paspausti bengalų valdžią, kad ji nesipriešintų Pakistano kareiviams, Indijos belaisvių, paleidimui. Indija gaumanti pasaulio opinijoje blogą vardą dėl tų belaisvių nepaleidimo.

PARYŽIUS. — Juodųjų Panterų buvęs vadovas Eldridge Cleaver, gyvenęs Alžire, dabar bando gauti "politinę globą" Prancūzijoje. Jis pabėgo iš Amerikos po susišaudymo su Oakland, Kalifornijos, policija.

SAIGONAS. — Šiaurės Vietnamo ir Viet Congo delegatai pasirašė, kad buvusių belaisvių pasakojimai apie kankinimus gali pakenkti žuvusių amerikiečių kūrų įėjimui ir jų sugrąžinimui į Ameriką planams. Tuo komunistai nori užiaubti belaisviams burnas.

SAN CLEMENTE. — Baltieji Rūmai paskelbė, kad Italijos premjeras Giulio Andreotti lankys prezidentą Nixoną balandžio 17 ir 18 d.

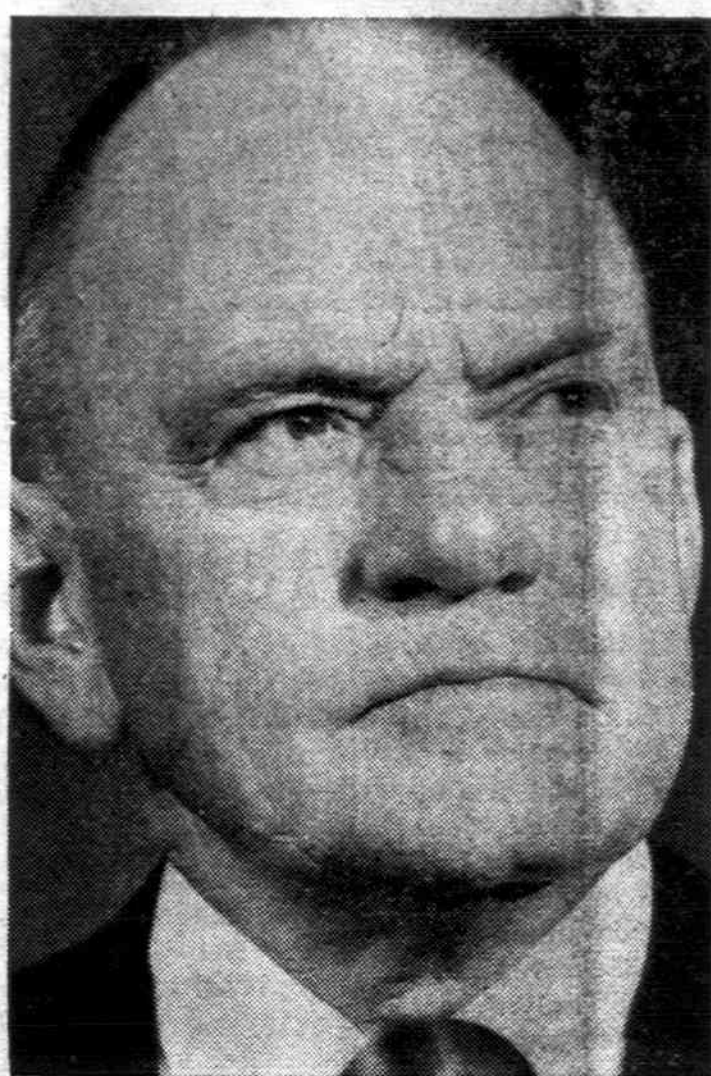
NAIROBI. — Ugandos prezidentas pasiuntė prezidentui Nixonui laišką, kuris paskelbtas per Ugandos radiją. Diktatorius Amin vadina Nixoną gambiausiu Vakarų pasaulio vadu ir praneša, kad Uganda siekia gerų santykių su Amerika. Aminas esąs geras Nixono draugas. Valstybės departamentas šaltai žiūri į šį Ugandos diktatoriaus bandymą pagerinti santykius.

Marokas sugavo ispanus žvejus

RABATAS. — Maroko karo laivas "Sadik" sulaukė ispanų žvejų laivą "Besugo", bežuvaujantį Maroko teritoriniuose vandenyse, kuriuos Marokas nuo kovo mėnesio paskelbė esant ne 12 mylių nuo kranto, kaip buvo anksčiau, bet 70 mylių. Ispanija šio pakeitimo nepripažįsta.

Žvejų laivo sulaukymas nepatiko Ispanijos vyriausybei. Ji atsiuntė karo lėktuvą, kuris paleido seriją šūvių į Maroko frigate. Ši atsakė kulkosvaidžių ugnimi. Ispanų lėktuvas tada paleido ir frigate raketa, kuri tačiau nepataikė ir lėktuvas nuskrido. Tokių incidentų galima laukti ir daugiau, nes Ispanija pagrasino ginti savo žvejų teises. Žvejai gaudo sardinas ir tunas tuose Atlanto vandenyse nuo žilos senovės.

Irako, negu Kuveito. Jei kada tos salos patektų į svetimas rankas, Irakas būtų atkirstas nuo jūros. Jei Kuveitas perleis Irakui tas salas, tai Irakas tuoj pasirašys sienos sutartį, pareikšdamas Irako užsienio reikalų ministeris Libano žurnalui.

Patrick Gray, laikinasis FBI direktorius, kurio senatas nenori patvirtinti, nes jis politikoje pasirodęs per daug "respublikoniškas", be to, senatas kerią prezidentui už tai, kad tas neleisdžia taisyti senato komitete savo patarėjų, kurie gali turėti žinių apie Watergate bylą.

MASKVOS SPAUDA PARUOŠIA LAUDĄ BREŽNEVO KELIONEI Į V. VOKIETIJĄ

MASKVA. — Vakarų diplomatus ir korespondentus Maskvoje nustebino du beveik vienodi straipsniai Pravdoje ir Izvestijoje apie Brežnevo numatomą kelionę į Vakarų Vokietiją. Stebina dar ir tas, kad tai kelionei data nenustatyta, nors vokiečių sluoksniui mini gegužės 10 d. Daroma išvada, kad partijos vadovybė nori tinkamai nustatyti žmones ir paruošti juos tokiam dideliame įvykiui, kaip Brežnevo apsilankymas buvusio priešo šalyje, kuri dar visai neseniai buvo spaudoje koliojama, kad militaristinė, keršto trokštanti, Europos įtempinų kėlėja.

Paprastai, prieš Kremliaus vadų kelionę į užsienį pirmame Pravdos puslapyje įdedama mažą žinutę, be jokių komentarų. Šį kartą abiejose dienraščiuose įdėti ilgi straipsniai, kuriuos pakartojo ir Maskvos televizija. Brežnevo vizitas vadinamas "galima kelione".

Straipsniai parodo didelį Brežnevo dėmesį šiam vizitui. Brežnevas tikriausiai prisimena, kad prieš jį buvęs Nikita Chruščiovas planavo važiuoti į Boną 1964 m. gruodžio mėnesį, o spalio mėn. buvo nuverstas nuo sosto.

Stebėtojai sako, kad nusistatymas rusų liaudyje prieš vokiečius yra gan didelis. Net Rytinės Vokietijos technikai ir studentai sutinka daug sunkumų Maskvoje. Įsigėrę rusai nekartą bando priminti vokiečius, vis jiems primindami praejusį karą ir rusams padarytus nuostolius. Vienas jaunas rytų vokiečių seniai bandė aiškinti grupei rusų, kad jis yra iš "socialistinės Vokietijos", kuri yra sovietų sąjungininkė. Rusai jam atkrito, kad tai nesvarbu, visi vokiečiai esą vienodi. Vokietukas vos paspruko neprimuštas iš girtų grupės.

Maskvos prekyba su Vakarų Vokietija paprastai piliečiams mažai ką sako. Jiems nežinomas ir Maskvos troškimas pasinaudoti vokiečių technologijos pažanga bei kapitalu. Rusams, per tiek laiko maistiniams priešvokiška propaganda, neaišku, kas čia dabar pasidarė Brežnevui, kad jis nori keliauti į Boną. Tuo užsienio stebėtojai ir aiškina ankstyvus straipsnius Pravdoje ir Izraelyje apie Brežnevo kelionės tikslus ir naudą.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Mississippi upės potvyniuose jau žuvo 16 žmonių, vanduo užliejo 7 mil. akrų žemės, apie 4,000 žmonių neteko pastogės. Prie St. Louis vanduo jau pradėjo slūgti. Potvyniai palietė devynias valstijas. Žmonėms gelbėti pašaukta virš 1,000 Tautinės Gvardijos kareivių.

Praėjusią savaitę Colorado valstijoje daug snigo. Valstijos pietryčiuose buvo trys pėdos sniego. Dabar patirta, kad sniego audra labai pakenkė galvijams, kurių apie 10,000 žuvo.

P. Vietnamo prezidentas Thieu Washingtono Arlingtono kapinėse pagerbė visus kare žuvusius amerikiečius.

Pietų Korėjos įtakingas generolas ir prezidento Parko draugas buvo suimtas ir apkaltintas kyšių ėmimu. Jis vadovavo sostinės saugumo daliniams.

Šeši Amerikos diplomatai Hong Konge perėjo Kinijos sieną. Jie atvyko atidaryti diplomatines atstovybes.

Vyriausybės komisija, kuri tyrinėjo tuno pakavimo įmonę, iš kurios išėjusios žuvies dėžutės susargdino virš 200 žmonių, paskelbė, kad tuna sugedusi dar prieš pakuojant.

Londono biržoje aukso kainos vėl pakilo, manoma, dėl to, kad JAV senatas pasiūlė leisti amerikiečiams vėl pirkti ir turėti aukso. Reuterio žinių agentūra paskelbė, kad sausio mėn. Amerika pirkė iš Sovietų Sąjungos 22,644 uncijas aukso, o vasario mėn. pirkė 89,128 uncijas aukso po 67.78 dol. už unciją. Sakoma, kad sovietai tuo aukso užmoka už pirkus Amerikoje javus.

ROMA. — Italų policija suėmė aerodrome du arabus su Irano pasais. Pas juos rastos 6 granatos ir du revolveriai.

vyks Prancūzijos prezidentas Pompidou. Prezidentas paskyrė susitikimą ir su Europos Bendrosios Rinkos prezidentu Ortoli.

Tarp kitų klausimų Brandtas ir Nixonas kalbės apie Europos Rinkos ir Amerikos ekonominius ryšius. Kartu su Brandtu į Washingtoną atvyks ir užsienio reikalų ministris Walter Scheel, kuris bus tik ką sugrįžęs iš tarptautinės konferencijos Indonezijoje.

Kanclerio Brandto vizitas Amerikoje

BONA. — V. Vokietijos vyriausybė paskelbė trečiadienį, kad kancleris Brandtas gegužės 1 ir 2 d. bus Washingtone ir tarsis su prezidentu Nixonu. Netrukus po jo pasitarimų Amerikoje, gegužės 10 d. Brandtas priims retą svečią Bonoje — sovietų komunistų vadą Brežnevą.

Bonoje kalbama, kad kanclerio Brandto nuotaka buvo sugadinta, kai jis sužinojo, kad prezidentas Nixonas šį pavasarį paskyrė pasitarimus su Europos vyriausybų vadais. Greitai Washingtono lankysis Italijos premjeras Andreotti, vėliau at-

Prezidento teisinis patarėjas John W. Dean III-sis, senato komiteto kviečiamas, neturėjo liudyti apie Watergate bylos užkulisius. Prezidentas Nixonas neleisdžia savo štabo nariams būti tardomiesiems senate.

MAISTĄ GYVENTOJAMS IR GINKLUS TEKS PRISTATYTI JAV LĖKTUVAIS

PHNOM PENHAS. — Kambodijoje karinė padėtis žymiai pablogėjo. Sostinė Phnom Penkas yra visai atkirstas nuo pasaulio. Visi septyni į tą miestą einantys keliai ir Mekongo upės pakraščiai yra užimti komunistų jėgų. Amerikos lėktuvai vis daugiau bombarduoja priešo kariuomenės dalinius. Gynbos sekretorius Richardsonas pareiškė korespondentams, kad sostinė yra apsupta ir Amerikos lėktuvai gali būti panaudoti pristatant sostinei ginklus, amuniciją ir maistą. Gazolino mieste yra tik penkioms dienoms. Nežiūrint tokios padėties Richardsonas pareiškė nelaukiant vyriausybės sugrįžimo ar valdžios pasikeitimo.

Vatikano raportas mini žydų žudymą

ROMA. — Vatikanas paskelbė dar vieną seriją savo slapto dokumentų, kurių tarpe yra raportas iš arkivyskupo Roncalli, kuris tuo metu (1943 m. liepos 8 d.) buvo Apaštališkasis Delegatas Istanbule, Turkijoje. Vėliau Angelo Giuseppe Roncalli tapo popiežium Jonu XXIII-tuoju. Jis savo raporta siuntė prelatui Giovanni Battista Montini, dabartiniam popiežiui Pauliui VI-tajam. Tuo metu jis buvo Vatikano valstybės paskretorius.

Roncalli raporte aprašomas jo susitikimas su Vokietijos ambasadorium Turkijoje Franz von Papenu. Tas daug kalbėjo arkivyskui apie Katynę suverstus masinius kapus, kur buvo palaidoti rusų išžudyti lenkų kariai. Arkivyskupas rašo, kad Papenas pareiškė, kad Katynas turėtų pastūmėti lenkus suartėti su vokiečiais ir nusiųkti nuo rusų.

Į tai aš atsakiau su liūdna šypsena", rašo raporte arkivyskupas Roncalli, "kad pirma reikėtų ištrinti iš lenkų atminties milijonus žydų, kurie buvo nusiųkti į Lenkiją ir ten sunaikinti".

Šis raporto dalis labai svarbi žydams, kurie kaltina Vatikaną, jog jis žinojo apie žydų žudymus, tačiau dėl jų neprotestavo. Šis raportas įrodo, kad Vatikanas pareigūnai aiškiai žinojo apie žydų žudymą.

Vatikanas pareiškė 1942 m. spalio mėn. Myron Taylor, prezidento Rooseveltto atstovui Vatikane, kad "šiuo metu negalima patikrinti ar pranešimai apie žydų žudymą Lenkijoje atitinka tiesai".

Raporto paskelbimas sukels pasaulio žydų kaltinimus Vatikaniui, kai jis negynė ir neįtaria žudomų žydų.

Siūlo Albanijai baigti šaltąjį karą

WASHINGTONAS. — Amerika pasiūlė Albanijai baigti ne-normalius šaltus santykius ir pradėti ieškoti susipratimo ir ryšių užmezgimo. Šį pasiūlymą padarė valstybės departamentų sekretorius Kenneth Rush kalboje Anapolio Jūros Akademijoje. Jis nurodė, kad Amerikos santykiai gerėja su visomis Rytų Europos valstybėmis ir Amerika pasiruošusi pagerinti ryšius ir su Albanija, jei tik ji panorės išeiti iš savo izoliacijos.

Per paskutinius trejus metus Albanija užmezgė diplomatinius ryšius su 56 valstybėmis. Albanijos geriausia draugė yra Kinija. Sovietų Sąjunga ir Amerika albanų propagandos yra vienodai puolamos. Amerikos

Prezidento Lon Nol jaunesnysis brolis Non trečiadienį pasitraukė iš vyriausybės, matyt, Amerikos ir Kambodijos karo vadų spaudžiamas. Jis kaltinamas dėl visų nepasisekimų karo lauke. Būdamas įtakingas prezidento patarėjas Non vadovavo Taikino ir Tautinės Vienybės ministerijai. Kartu jis labai griežtai priešinosi įvairių opozicijos grupių įtraukimui į Kambodijos vyriausybę. Net ir buvęs premjeras Matak buvo uždarytas namų arešte. Šalia savo pareigų ministerijai kabinete, generolas Lon Non vadovauja trečiajai armijos divizijai, kuri fronte nekaip pasirodė. Keli Kambodijos generolai kaltina prezidento brolių už visus armijos nepasisekimus.

Amerikos karinei vadovybei neaišku, koks Kambodijos ir šiaurės Vietnamo komunistų tikslas šiose kovose. Pastebėta, kad kovose prie Kambodijos sostinės dalyvauja ir šiaurės Vietnamo reguliarios kariuomenės daliniai. Manoma, kad jiems rūpi užtikrinti tiekimo kelius einančius per Kambodiją į Pietų Vietnamą. Užėmę Kambodiją, komunistai turėtų visą vakarinę P. Vietnamo pasienį ir įėjimą į svarbią Mekongo upės žemupio sritį.

Richardsonas pareiškė korespondentams, kad Amerikai yra svarbu išlaikyti P. Vietnamui palankią vyriausybę Kambodijoje, kad Saigono vyriausybė galėtų lengviau atsiginti nuo galimų komunistų puolimų. Iš Saigono vakar atėjo žinia, kad komunistai pradėjo P. Vietname keturis didesnius puolimus.

Pačios Kambodijos valdžia paskelbė trečiadienį "tautinio pavojaus padėtį".

HAGA. — Vakarų Europoje pirmadienio naktį buvo didelės audros, kurios padarė daug žalos ir užmušė 10 žmonių. Daugiausia nukentėjo Olandija, Vokietija ir Britanija.

PARYŽIUS. — Prancūzijos gynybos ministris Michel Debre paskelbė, kad jis iš vyriausybės pasitraukia. Kabineto sąstatas bus paskelbtas ketvirtadienį.

BELFASTAS. — Š. Airijoje rastos nužudytos 28 m. protestantų. Dugiven mieste valgykloje sprogo bomba, tačiau klientai buvo įspėti ir žmonių aukų nebuvo.

NAIROBI. — Amerika paskolino Kenijai 10 mil. dol. žemės ūkio patobulinimui.

ryšiai su Albanija nutrūko 1989 metais, kada Italija puolė ir po kiek laiko okupavo Albanijos teritoriją.

Kalbėdamas apie Rytų Europą Kenneth Rush pareiškė, kad vyriausybė skatina prekybos įmones daryti biznį su Rytų Europos kraštais. Toks biznis esąs Amerikos interesuose.

Čiurlionio ansamblį iš Detroito palydinti

Poilsu sen ir puoliau ten, iki abu Mikulskius suradau. Jie baigė persirengti drabužius, nes autobusai ir visi jų "vaikai" laukė. Ona šukavo plaukus ir, rodos, dažė detroitiečių nubruohtas lūpas. Alfonsas baigė sagsyti visas sagas ir avėsi kojas. Ji nė į vieną pusę nepasikeitusi per dvejis metus. Jis papilnėjęs ir nebe toks išblyškęs.

Ar tikrai čia desimtas koncertas Detroito buvo? Nepatikrinom. Spėjai, kad desimtas, tai, tikriausia, ir yra desimtas. Deja dar ir aš nepatikrinau. Bet patikrinu, nes mano archyvuose apie Čiurlionio ansamblį yra labai daug. Tik reikia laiko, pasiklausti reiklia. Kelintas koncertas išvis? O, tą tai žinome puikiai — 966-tas. Kad neatstų skaičiuose klaida, kar-toju žodžiais: devyni šimtai šešiasdešimt šeštas. Netrukus bus tūkstantis, reikiška.

Mes skelbėme, kad atvažiuosite 90 žmonių. Skaičiavau viso-

kios kombinacijose. Pridėdinau, atimėdinau, nes tautinių šokių šokėjai kai kurie ir dainavo. Suradau 82. Teisingas skaičius, ar ne? Taip, sako maestro, teisingas. Ai, esu apstėtas statistikos, skaičių. Vis visur viską ir visus skaičiuoju. Kartais tenka nagus prisivilti, ypač Čikagoje. Užtat ir pasitikrinau. Gerai, kad maestro sutiko, lašas lašan. Apie desimties trūkumą, kad buvę visokių netikėtumų; vienas studentas ruošiasi svarbiems egzaminams, vienas policijos tarnautojas turėjo dirbti šiandien, vienas ar du susirgo... Nė, nebešokim daugiau priežasčių. Kada gi mes turėjome scenoje iš kito miesto 82 žmones? Tokių skaičių daug. Reiktų didžiulius bet koks ansamblis ir Lietuvoje...

Sekandį savaitę ansamblis koncertuos Clevelande. Už dvių savaitių tik kanklininkai atvažiuoja vėl į Detroitą, džiuginti suvažiuosius šaulius (to

dalinio pasirodymo nedžkaitysimė ansamblio koncertu). Alfonsas Mikulskis prisimena naują datą ir miestą. Aš primenu, o jie abu patvirtina, kad tikrai koncertuosioj Washington, LB tarybos suvažiavimo metu. Ona Mikulskienė jau kalba apie kitą datą ir miestą. Maestro prašo, kad n e i šios datos, n e i miesto dar neminėčiau... O kaip su leidiu apie ansamblį, su monografija? Juk jau prieš keletą metų, žinau, pradėta ruošti? Taip, taip. Baigiame sudėlioti taškus ant visų e ir i. Rašytojas Vacys Kavaliūnas savo padarė. Tuoj pateks į skaitytojų rankas. Dar klausiu, kiek puslapių, dar klausiu kitų skaičių. Ak, skaičiai, skaičiai. Žinuos išpasakoti ir kiek publikos šiame koncerte susirinko. Žinuos ir vėl be garso užsčiaiapiu. Žinau skaičius ir žinau, kad 830 kėdžių salė buvo toli gražu ne pilna. Tuščias kėdės salės gale, aišku, bus ir pats maestro matęs, kai linkiojo beprojamiškai... Vaje, dar vienas klausimas: kodėl tokie sykštūs buvė šiandien, kodėl tik vieną dieną būsiu tedavėte, nors publika plojo, šaukė, reikalavo kartoti, jaunimas švilpė iš pasitenkinimo? O, nenorėjome užtekti koncerto. Dvių valandų gana. Nereikia pertempti, nereikia, kad santūriems pabostų.

O buvo koncertas! Ansambliškas ir mikulskiškas, kaip visada. Pradėję mišraus choro atlekama A. Mikulskio stilizuota daina "Padainuosim mes sustoję", dainavo J. Strolis, St. Simkai, J. Gruodžio, V. Jakubėno, J. Bendoriaus kūrinius. Pirmoje programos dalyje, tarp mišraus ir vyrų choro, buvo įterpta solistės kanklininkės Danutės Bankaitytės atlekama "Lietuviška Rapsodija Nr. 2", sukurta paties A. Mikulskio. Antroje dalyje, tarp moterų ir mišraus choro pasirodymų, buvo atlikti keturi tautiniai šokiai. Čia šokėjams padėjo ir abu chorai, ir kanklininkai, scenos šonuose ir gale susibūrę. Nors šokių buvo atvažiuo 20, bet scenoje daugiau kaip 16 iš karto nešoko. Prie šokių buvo pritaikytos A. Mikulskio harmonizuotos dainos, kurių vardų, deja, nebuvo programoje įrašyta. Kubilą ir dar, regis, kitą kurį šokį, palydėjo tik tautinių pučiamųjų instrumentų muzika, vietomis gudžiai melodinga, vietomis beveik komiška, publika juokianti. Iš keturių solistų daugiausiai ir geriausiai pasirodė vienintelė moteris, sopranas Irena Grigaliūnaitė. Mano žmonos ir, jei norite, mano nuomone, antras geriausias buvo Vladas Plečkaitis, bosas. Bet gerai savo partijas atliko ir tenorai Algis Gylis bei Raimundas Butkus. Grįžtant prie šokių, tai jie buvo labai jauni, labai meilai visi šypsojosi ir visiškai gerai lygiavo. Šoko laisvai gal ir todėl, kad buvo apsupti iš trijų pusių sujuvę ansamblio dainininkų bei kanklininkų.

Be eilės seniai girdėtų eilinių dainų, programos antroje dalyje buvo atliktas ilgesnis A. Mikulskio kūriny "Rambyno baladė". Čia ir kanklės ir solistai. Ne, aš neturiu aiškos nuomonės apie šį kūrinį. Buvo kažkas didingo ir kardu kažkas liūdnio. Būtu gerai baladę turėti patėfono plokštelėje ir ją keliolika kartų pasigroti. Tuomet daugiau suprastum. Aplaui, mąding, vyravo nostalgijos, ilgesingos gaidos, jei ir apie kitas dainas kalbėti. Bet kas gi dabar ne nostalgija, kai nuo Lietuvos mus skiria beveik trys dešimtmečiai?...

Kokie margi, kokie kiekvieno ktoniškai jų tautiniai rūbai — moterų ir vyrų. Visos spektros spalvos, padaugintos iš 82! Čia ir amžiaus visokio veidai. Antai, kairėje, ant pačios viršutinės pakopos, gretinai stovi Jonas Citulis, Algirdas Bielskis ir Ignas Verbylas. Tai paskutiniai mohikanai iš Vokietijos laikų. Sympenos jų veiduose sustingę ir žvilgsniai į tolimas panerti. Į dešinę, į scenos vidurį, veidai

Už paryžių tau, laisvę suruošė demonstracijoje nukenėjo paveikla metoma H. Jaseviciene. Ji padėjo ruošti atsisveikimus, gyvai juos platino ir pati komunistus nukraipiole demonstracijoje dalyvavo. Plačiau apie demonstraciją buvo parašyta balandžio 2 dienos korespondencijoje.

KANADOS NAUJIENOS

ST. CATHARINE, Canada. — Šių metų kovą 19—26 dienomis nuo 7:00 iki 7:30 val. ryto per Buffalo televizijos WKBW stotį, 7-tuoju kanalu gražiai pasirodė St. Catharine jaunųjų tautinių šokių grupė "Nemunas". Stasės Verbickaitės — Zubrickienės vadovaujama grupė gražiai išpildė programą. Niagaros pusiasalyje St. Catharine lietuvių kolonija yra gausesnė, todėl šiame mieste ir tautinė veikla aktyviau pasireiškia. Čia tautinės šokių grupės susiorganizavo ir vietas pradėjo pasireikšti jau nuo 1952 metų, kai atvyko Antrojo Pasaulinio karo tremtiniai.

Pirmoji tautinių šokių grupė susiorganizavo, kai į Niagara Falls atvyko p. Zofija Ulbinienė. Ji sutraukė virš 40 Niagaros pusiasalio šokti mėgiančių jaunųjų. Nuo to laiko lietuvių jaunimas šoko tautinius šokus, dainavo, deklamavo ir net vaidino. Jaunimas turėjo laimėti, bet pasiekė gerų vaisių. Mūsų jaunimo grupė buvo kviečiama į Hamiltoną, Toronto ir kitas didžiasias kolonijas minėjimų programoms atlikti.

1952 m. spalio 25 d. buvo suroštas specialios St. Patrick salėje jaunimo sambūrio krikštynos. Naujagimiai buvo duotas "Gintaro" vardas. Krikšto aktas šitaip sako:

"Baltijos žemės sūnūs ir dukros pabėrė gintarus švečioje šalyje. Skelbkite Pasauliui, kad tauta gyva. Ir kad išaš laisvės diena Lietuvai, mūsų šalei! Su šoku ir daina — Laisvę!"

Atrodė, kad "Gintaras" tęs savo veiklą tol, kol bus jaunimo, kol išaš laisvės diena Lietuvai. Bet šios svajonės neišsipildė. "Gintaras" pakriko ir iširo.

Iširo ne dėl vadovės Z. Ulbinienės ir linksmeja. Jie ne tik ne Vokietijoje dainavo, bet ne Vokietijoje, o Clevelande ir gimė. Daugiau kaip pusė vyrų jos dar labai jauni choristai. Beveik tas pats ir moterų choro. O šokėjai, o kanklininkai, tai tik vaikai, nepilnametiai. Alfonsas Mikulskis diriguoja ne vien vaikams, o ir vaikams...

Gana, nors rasyčiau visą naklėtį. Čiurlionio ansamblis Detroito lietuviams daug džiaugsmo suteikė. Jiems dėkojau LB pirminkas Jonas Urbonas. Butkus šauliai jiems pirkė rožes ir jaunoms mergaitėms nešė į sceną. Publika plojo ir švilpė iš džiaugsmo. Publika, deja, ne visa, nes priemiesčių bajorėliai ir dabar neatėjo. Ak, išvažiavo ansamblis alkanas, nes ir dabar, kaip prieš dvejus metus, rengėjai užmiršo pietus paruošti. Bet Čiurlioniečiai užgrūdinti. Čiurlioniečiai pas mus vėl grįš. Čiurlionio ansamblio šimtai lietuvių Detroito laukia ir lauks.

nių šokių grupės. Vyresniųjų grupei vadovauja N. Gverzdylė, o jaunesniųjų — Z. Zubrickienė. Abi grupės savo programomis talkina lietuviams pajavinti savo renginius. Abi grupės pildo programas kanadiečių minėjimuose. Abi grupės gražiai garsina Lietuvos vardą.

Labai gražu, kad Stasės Zubrickienės vadovaujamas "Nemunas" jau antrą kartą išpildė Buffalo televizijos stoties programą ir tuo pačiu gražiai iškelė Lietuvos vardą. Kiekvienas lietuvis patriotas gerisi šokėjais ir vadovais, kurie sugeba pagarsinti Lietuvos reikala. Kiekvienas lietuvis turėtų rėmti šitokią veiklą.

Šių metų balandžio 28 dieną tautinių šokių grupė "Nemunas" slovakų salėje, esančioje Page ir Welland gatvių sankryžoje, ruošia vakarą su puikia programa. Be vietinių šokių, čia atvyks G. Breichmanienės vadovaujamas "Gyvataras" iš Hamiltono. Visiems, pagal išgales, reikia paremti "nemuniečių" pasiryžimą. Jei "nemuniečiai" neturės pakankamai lėšų, jų veikla sušlubuos. Visi dalyvaukime jų ruošiamame vakare.

J. Šarapnickas

"NAUJIENOS" KLEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIULIS

KNYGOS ANGLIŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdi aku suotoje Lietuvoje aplankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasmis, a KISS IN THE DARK. Piktantiški ir intymūs nuotykių aprašymai, patinti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Vado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK 15-ajam brožiui, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 411 psl. Kaina \$3.06. Kietais viršeliais \$4.00.

Jaungama šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir citas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigų ne perlaidą

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOZAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

vyresnėji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis. Dėdė Serna, as meniška, pažio, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakų. Dabar jie gali pasakauti gražiai surašytą Dėdės Serno gyvenimą. Jis bus idomu prisiminti senus laikus ir pasakauti gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuvis gaus žiemos ar vasaros pasakautymams nu-pirkti Antano Rūkos parašytą Vieniso žmogaus gyvenimą — Dėdės Serno gyvenimo bruozai. Jie pradžius Riekvieną, kas ji atsimeną ir pažinot, o naujesiems atėjimams, jaunimui, rašytojo Antano Rūkos lengvas, vaudus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologinė veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis. Serno gyvenimo bruozai. Išeido Amerikos Lietuvių istorijos draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUŠIAMA NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE

1963 — a time of no credit, a 12-hour workday, and no Payroll Savings Plan.

Buy Bonds where you work...now that you can.

It's sort of like your grandfather telling you he used to walk 15 miles through the snow to get to school.

But it's true: today's working men and women have more advantages than their grandparents.

One of them is the Payroll Savings Plan — the easy, safe, automatic way to build a nest egg for the future.

When you sign up for the Payroll Savings Plan, an amount you specify is automatically set aside from your paycheck and used to

buy U.S. Savings Bonds. That way, even if you spend all your take-home pay, you're still building a steady savings. Grandpa would approve.

Take stock in America.

Buy U.S. Savings Bonds

Now it's easier than ever to buy U.S. Savings Bonds. You can buy them at your bank, or through your employer. When you buy them through your employer, you can get them on a payroll savings plan. And when you buy them on a payroll savings plan, you can get them on a payroll savings plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

DR. KAZYS GRINUTS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiai viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazys Grinutis. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastų reikla pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir purnajai "Atsiminimų ir mintų" tomą (neįristą) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaka, mamytė, apie senus laikus. Kai altvarai ir laumės skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų megstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti visų perliu ir žemčiugų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.V. NUKES, 34 psl. su 8 apsakymais ir vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė, VAIKŲ KIEČIŲ, ŠOKOLADINIS RIEKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eilukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie pasipatingusias laumes Tėvų žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų sągos premijoto knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikienės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švairas, SAUNUS PĖNKĖTUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams ir jų gyvenimo. Avajonių ir žygų. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valiūnas, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos premiai Eiluočių padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir horti skaityti. Delto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaidimų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

BRONIŲ BALUTĮ PRISIMENANT

SLA ir Tėvynės Mylėtojų Dr.-jos ugdytojas

Rašo P. P. DARGIS, SLA prezidentas

Prieš penkis metus mirė Bronius Balutis, Lietuvos atstovas Londone, Amerikos lietuvių veikėjas, SLA garbės narys. Šis Dzukijos sūnus skyrė visą savo gyvenimą ir jėgas savo tautai ir Lietuvos valstybei.

Jį prisimindami bent trumpai pažvelkime į jo nueitą kelią. Jis buvo gimęs 1879 metais gruodžio 29 dieną, Seirijuose, Seinų aps. Vaikystėje mokėsi ūdrijoje, vėliau mokytojų seminarijoje Vmislone. Plocko gubernijoje ir matininkų mokykloje Pskove.

1905 m. patekęs į Ameriką, kurį laiką studijavo Valparaise universitete, o atsikėles į Chicago dirbo ir tęsė studijas Kent College of Law, jį baigdamas magistro laipsniu. Tik atvykęs į Ameriką B. Balutis tuoj įsijungė į visuomeninį darbą 1906 metais jis jau dalyvavo lietuvių seime Philadelphiaje.

Valparaiso universitete buvo lietuvių literatūros draugijos pirmininkas ir lietuvių kalbos mokytojas. Tuoj susidomėjo SLA (Susivienijimo Lietuvių Amerikoje) veikla ir 1906 m. universitete jis suorganizavo SLA kuopą, o kitais metais, kaip delegatas, dalyvavo SLA seime

Bronius Balutis

Clevelande. Buvo išrinktas seimo sekretorium ir į Apšvietos Komisiją. Vėliau darbuotis įstatų Komisijoje ir buvo uolus "Tėvynės" bendradarbis.

Chicagoje dirbdamas Rand McNally žemėlapių leidykloje, Bronius Balutis paruošė ir išleido Užnemunės krašto — Sūdavos žemėlapi.

Zymus jo veiklos pėdsakai palikti Tėvynės Mylėtojų Draugijoje. Jo dideliu rūpesčiu ir at-

kakliomis pastangomis T. M. Dr.-jos lėšomis buvo išleisti dr. V. Kudirkos raštų šeši tomai. 1912 m. buvo pakviestas į laikraščio "Lietuva" redakciją. Pradžioje buvo redaktorius Šerno-Adomaičio padėjėjas, o vėliau redaktorius. Kai atėjo Lietuvos laisvės išvakarės, Balutis savo dėmesį, energiją ir jėgas nukreipė to laikotarpio lietuvių judėjimui — Lietuvos laisvei atgauti.

1918 m. jis dalyvavo Amerikos lietuvių seime New Yorke. Lietuvių Tautinės Tarybos išrinktas 1919 m. jis išvyko į tautos konferenciją Paryžiuje, kur buvo sprendžiami ir atgimstančių valstybių, taigi ir Lietuvos, likiminiai reikalai. Balutis darydavo lietuvių delegacijoje, kaip jos sekretorius, o kartu kėlė ir gynė Lietuvos reikalus, anglų ir prancūzų spaudoje.

Tai buvo B. K. Balučio diplomatinės tarnybos pradžia. Iš Paryžiaus jis pasuko į Kauną ir pradėjo dirbti atsikuriančios Lietuvos respublikos užsienio reikalų ministerijoje, eidamas aukštą ir atsakingą pareigą. Jis buvo politikos departamento direktorius, viceministeris, generalinis sekretorius, nepaprastasis pasiuntinys ir ministeris Washingtono, o pagaliau ir Londono.

Daug kartų dalyvavo svarbiose sutartijų derybose su užsienio kraštais. Paminėtinas jo vadovavimas delegacijai, kada 1920 m. spalio 27 d. Kalvarijoje lenkai pasirašė sutartį, pripažindami Lietuvai Vilnių, bet už poros dienų tą sutartį klasingai sulaužė.

Visa B. K. Balučio diplomatinė veikla yra jo tarnyba Lietuvai, kurią jis atliko sąžiningai, parodydamas didelius gabumus.

Buvo gilus ir sąmoningas patriotas. Prof. Mykolas Biržiška, apibūdindamas Balutį, išsireiškė: "visų politinių srovių žmonės jį gerbė bei brangino. Jis buvo tautininkas Petro Kriaučiūno, dr. Basanavičiaus, Dr. Kudirkos, Jono Jablonskio, J. Žilčiaus ir daugelio kitų panašių rūšių". Artimai pažinojęs B. K. Balutį, Juozas Bačiūnas apie jį rašė: "Iš samanosot bazužės Lietuvoje jis iškilo į visų gerbiamą Lietuvos diplomatinės vėteraną, kuris, nors jau peržengė 70 metų gyvenimo slenkstį, vis dar drąsiai gina Tėvynės laisvę senoje Anglijos imperijos širdyje — Londone.

Amerikos lietuviai ypač turi pagrindo p. Balučiu didžiuotis, nes skaito jį savu. Ypatingai malonu pabrėžti, kad jokie šėšėliai nesuteptę to diplomato kilnios asmenybės".

Taip vaizdžiai nupieštas Lietuvos diplomatas leidinyje, kurį išleido Bačiūnas, pagerbdamas Balutį jo 70 metų amžiaus sukaktį.

B. K. Balutis turėjo gero kalbėtojo privalumus. Savo nuosekliu ir vaizdžiu kalbėjimu jis darydavo klausytojams teigiamą įspūdį. Netruko jam ir poetinių polekių. Kai Amerikos lietuviai siuntė Lietuvai Laisvės Varpą, jie įrašė Balučio sukurto žodžius:

"O skambink per amžių Vaikams Lietuvos: Tas nevertas laisvės, Kas negina jos".

Kaip minėjau, B. K. Balutis visada didelį palankumą rodė Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Neatitruko nuo jo ir iš laikraščio "Lietuva" redakciją. Amerikos išvykęs. Buvo ir pasilikęs iki mirties SLA 126 New Yorko kuopos narys.

Man teko su juo susirašinėti ir norėjau jį atsikviesti į Clevelande įvykusį (1966 metais) SLA seimą, kada buvo numatyta Balučio pakėlimas į SLA garbės narius. Su ta mintimi jis sutiko, bet sveikata neleido atlikti tolimos kelionės. Tada Balutis atsiuntė seimui savo gražų sveikinimą įkalbėtą fonografo juostoje. Ta kalba fonografo juostoje yra labai geras paminklas Balučio gyvo žodžio. Tą juostą, kaip brangų palikimą aš rūpestingai globoju.

Štai, toji B. K. Balučio kalba. Tik čia ne girdima, o skaitoma:

"Gerbiamieji Delegatai ir Delegatės:

Zmogaus gyvenime yra viena sunki liga, kurią ir SLA gabūs vyriausis gydytojas ir mano mielas prietelis, Dr. S. Biežis, vargiai gali pagydyti. Tai ilgą kalbų ligą. Savo laiku ir aš puoselinau ta ligą sirgau. Bet senatvė, ačiū Dievui, laimingai mane pagydė: štai jau kelinti metai aš tų kalbų visai nekalbu — vadinaisi, iš tos ligos esu pasveikęs...

Tik tu man pasitaikyk ir vėl bėda. Štai tas mūsų energingas Prezidentas Paulius Dargis emė ir vėl susirgino mane: prisipyręs reikalauja, kad aš pasakyčiau Jums, mano mieli Delegatai ir Delegatės, kalbą. Na, gerai.

Savo gyvenime aš visuomet prisilaikydavau, kiek tas buvo galima, vieno dėsno, būtent: savo Prezidento, ar panelės prašymo niekuomet neskaityti prašymu, bet laikyk jį "vienuoliktuoju Dievo įsakymu" — vadinaisi, negali atsisakyti...

Taigi ir mūsų malonaus Prezidento Dargio prašymas — įskaitas, aš dabar drįstų šį žodelį Jūs tarti.

Bet rimtos ir ilgesnės kalbos aš vis vien nesakysiu: viena, aš jau per senas, o antra, spėjau, kad laike šio Jubiliejinio Seimo Jūs ir taip gal net per daug jų turėsite.

Taigi aš noriu, pirmiausia, Jus visus, susirinkusius į šį Jubiliejinį SLA Seimą, nuoširdžiai pasveikinti. Pasveikinti, kaip mielus brolius ir sesutes. Nes visi gi mes, kas senesnis, kas jaunesnis, esame nariai šios vienos organizacijos, — organizacijos, kuri yra seniausia, didžiausia ir galingiausia laisvų lietuvių bendruomenėje.

O pats naujusias mūsų lietuviško gyvenimo — patį, taip sakant, vėliausia madą, — yra, kaip visi apie tai žinome, ne kas kitas, kaip kalbos apie jaunimą: turime šiemet "Jaunimo Metus", turime "Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą", na, ir pagaliau turime šiemet ir tą šaunią Juditą Reizgytę... kad jai Dievas duotų sveikatą ir nemažiau šaunų vyra...

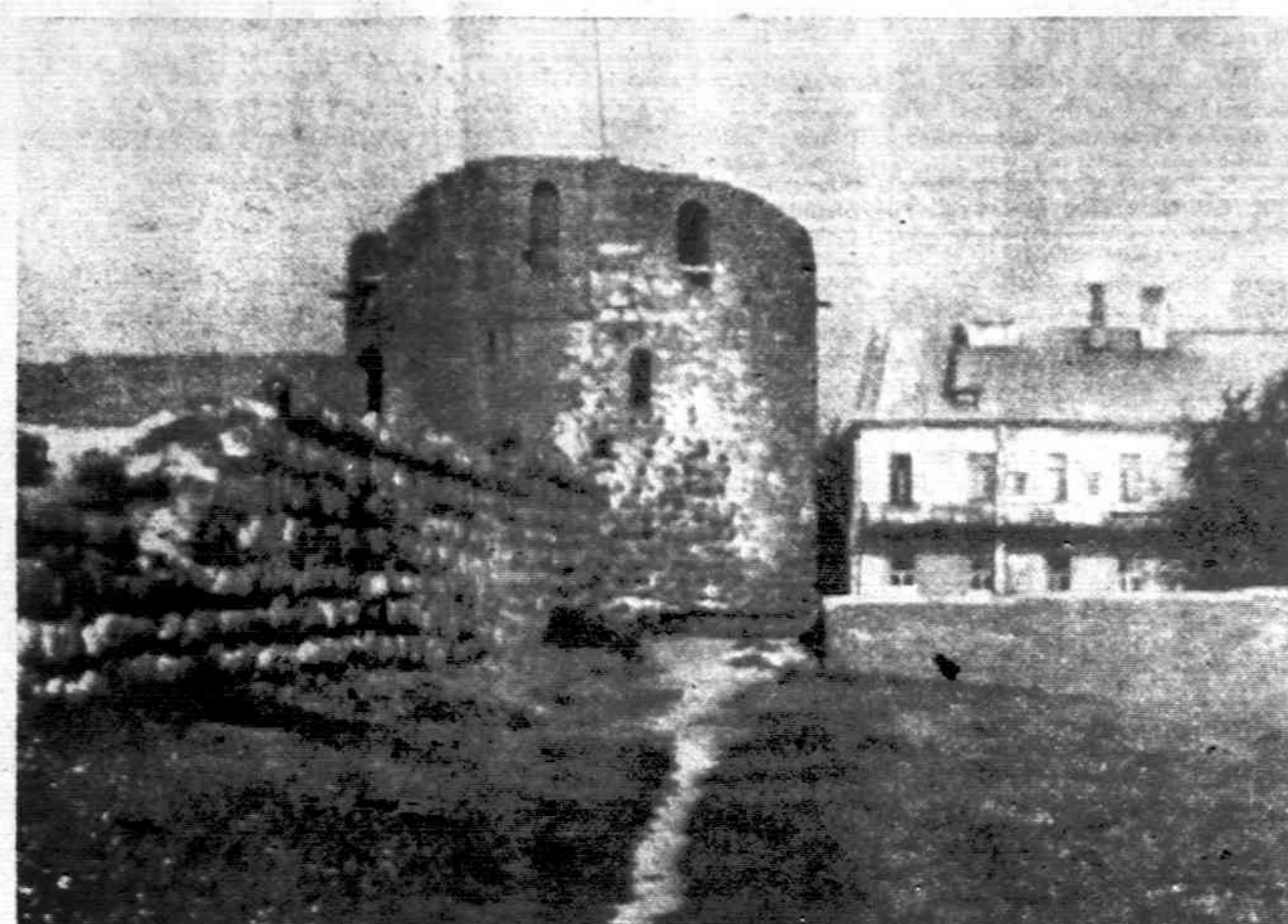
Tai vis geros naujienos lietuviškoje dirvoje. Aš noriu Jus visus tik pasveikinti su šiuo iškilmingu SLA Jubiliejumi. Aštuonių dešimtų metų Jubiliejus yra retas, nekasdieninis įvykis. Todėl jis yra mums visiems brangus ir atmintinas dalykas. Mangi asmeniai, ši diena yra dvigubai brangi ir minėtina, nes man yra dvigubas Jubiliejus: šiais metais, jeigu mano sena atmintis manęs neklaidina, suėina 60 metų, kai aš turiu garbės būti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narys...

Taigi, Ilgiausių Metų Susivienijimui!... Ilgiausių Metų ir geriausio pasiekimo jo vadovybei!... Ir pagaliau, Ilgiausių Metų ir visokiariopos asmeninės laimės Jums visiems!"

Seime išklausėme jo, lyg kokio senovės vaidilos balso. Buvo gražus įspūdis. Balutis toli nuo mūsų, kalbėjo delegatams, dėkojo už suteiktą garbę ir skatino dirbti Susivienijimui... Jis

Pavergtoje Lietuvoje

FOTO REPORTAŽAS

Tuo tarpu kai okupantai pavilino restauracijos darbus praversti Vilniaus ir Trakų pilyse, Kauno pils (viršų) kaip ir pats Kauno miestas yra ignoruojami. Kauniečiai aiškino, kad jų miestas yra "būdamas" už tai, kad jis per lietuviškas: "Kaunas ir Vilnius dabar turi maždaug po tiek pat gyventojų — 400,000. Skirtumas yra tas, kad Vilnių tik pusė yra lietuviai, o Kaune daugumas".

buvo iš tų narių, kurio vardas papuošė Susivienijimą. Jaunystės dienos Susivienijime jis pradėjo lietuvišką veiklą, nub jos nesitraukė per visą amžių. Jis kovojo ir ragino kovoti už Lietuvą. Anot jo: "Kur tik lietuvis alsuos, ten alsuos jo pasiryžimas kovoti, už laisvę. Kol tauta kovoja, tol ji gyva. Kol gyva, tol yra vilties laimėti. Tos vilties kupini — drąsiai tolimesnėn kovon, ligi galutinio ir neabejotino laimėjimo..."

Šie žodžiai yra tartum B. K. Balučio testamentas, paliktas tautai jos sunkiuose metuose. Netekome "didžio lietuvių, bet tęsėme jo paliktas mintis.

Šie žodžiai yra tartum B. K. Balučio testamentas, paliktas tautai jos sunkiuose metuose. Netekome "didžio lietuvių, bet tęsėme jo paliktas mintis.

help your
HEART FUND
help your HEART

JEIGU NEBŪTŲ SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įrištos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50.

Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsime pinigų šiuo adresu: NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

LIETUVOS VARDO KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDO KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2. Knygėlę jums bus pasiūsta, jei du dolerių atsiųsime šiuo adresu: NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SAVE AT Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERNAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanaskas, President Phone 847-7747

ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10.00 OR MORE
2 YEAR MATURITY
6%
Per Annum
Paid and
Compounded
QUARTERLY
5%
Per Annum
REGULAR
PASSBOOK
ACCOUNT
NOW INSURED TO \$20,000.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
Prof. Vaclovo Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
Prof. Vaclovo Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkšt. viršeliai — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkšt. viršeliai — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkšt. viršeliai. \$5.00
Juozas Liūdžiūnas, RASTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liūdžiūnienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE, 297 p. minkšt. viršeliai — \$4.00, įrišta — \$5.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 psl., dabar tik \$10.00

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams vienam mėnesiui	\$2.00 \$2.00
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months.		
In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$8.00 per three months.		
Canada \$22.00 per year; other countries \$22.00 per year.		
15 cents per copy, 15 c. on Saturday		
Dienraščio kainos:	trims mėnesiams vienam mėnesiui	\$22.00 \$22.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams		\$22.00
pusei metų		\$12.00
trims mėnesiams		\$7.00
vienam mėnesiui		\$3.00
Kitoje JAV vietoje:		
metams		\$20.00
pusei metų		\$11.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

Kur šitokiais keliais nueisime?

Praeitą sekmadienį, balandžio 1 dieną, jezuitų namuose įvyko JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos apylinkių atstovų suvažiavimas. Susirinko atstovai iš visų Chicago, jos priemiesčių ir prie Vidurio Vakarų Apygardos veikiančių apylinkių. Suvažiavimas buvo nepaprastai triukšmingas. Vieni šaukė, kiti barėsi, tretį šiaip sau rėkė ir protestavo. Suvažiavusieji atstovai išstis valandas ginčijosi dėl menkų dalykų. Atrodo, kad valdyba neturėjo jokio intereso suvažiavimą gražinti į normalias vėžes ir tvarkingai jį pravesti.

Šiame susirinkime turėjo būti renkama nauja Vidurio Vakarų bendruomenės valdyba. Tuo reikalu buvo išsiuntinėti pranešimai ir laiku pranešta kiekvienai apylinki. Suvažiavimas atvykę atstovai labai nustebė, kai gavę suvažiavimo dienotvarkę pastebėjo, kad rinkimų nebus. Vienaip buvo pranešta apylinkėms, o kitaip pasielgtas suvažiavimas. Tokios staigios ir netikėtos pakaitos nepadarė apsiminti suvažiavusiųjų. Apylinkės jau anksčiau buvo nepatenkintos apygardos vadovybe. Įtampa padidėjo, kai keli apygardos valdybos nariai buvo priversti atsistatydinti. Daugelis manė, kad atsistatydinusiųjų vieton bus išrinkti kiti žmonės. Bet valdyba rinkimų pabijojo. Rinkimus paskutinę dieną išbraukė iš suvažiavimo dienotvarkės.

Nuotaiką suvažiavusiems gadino vadovybės pakvietę svečiai triukšmadariai. Jie ne tik pertraukdavo kalbėtojus, bet jie kojomis trypė, šūkavo ir smarkiai koligijosi. Salėn frontininkų buvo pakviesti akiratininkai, kad padėtų suvaldyti susirinkimą. Daugelis prižadėjo į panašius apylinkių atstovų suvažiavimus daugiau nebevažiuoti, o toliau sėdintieji negalėjo dėl triukšmo susigaudyti, kas salėje darėsi. Naujienų korespondentas, pasirašęs Dalyviu, negalėjo tiksliai suprasti, kaip galėjo vieną Zalatorijų išmesti iš apygardos valdybos, o kitus valdybos narius palikti. Laime, kad daugeliui šie klausimai rūpi ir kelis Dalyvio netikslumus galės labai lengvai išlyginti.

Bet lieka vienas labai svarbus pagrindinis klausimas: kur šitokiais metodais frontininkai nori nuvesti Lietuvių bendruomenę? Kaip jie gali, nepaisant pačių pagrindinių padomumų taisyklių laukti žmonių pasitikėjimo? Kaip gali tokiam suvažiavime būti dalyviai, važiuoti į kitą panašų suvažiavimą, jeigu nesiims priemonių negerovėms pašalinti? Ar gali save gerbiantieji lietuviai leisti mažai grupei ir toliau taip tyčiotis? Ar gali kitos lietuvių organizacijos skaitytis su bendruomenės atsto-

vais, kaip su rimtos lietuvių organizacijos atstovais? Argi tų žmonių pasipūtimas nėra tuščias?

Imkime paprastą dalyką, praėjo sekmadienio atstovų suvažiavimo prezidento rinkimus. Valdyba pasiūlė apygardos apylinkių atstovų suvažiavimo pirmininkais Naini, Juškevičių ir Ardį. Valdyba manė, idėjus Juškevičių, pasiūlyti pirmininkai bus priimti. Bet suvažiavimo atstovai, turėdami galvoje tokį didelį atsistatydinusių valdybos narių skaičių ir pačioje valdybojeėjusius ginčus dėl bendradarbiavimo su okupantu, panorė savo pirmininkus išrinkti. Kandidatais buvo pasiūlyti Dr. Danilevičius, Indreika ir Pliura.

Apygardos pirmininkas paskelbė, kad salėje yra 95 užsiregistravę apylinkių atstovai ir paprašė balsuoti už tris. Visi balsavo, suskaičiavo balsus ir paskelbė tokius rezultatus: Nainys gavo 71 balsą, Juškevičius 69, Ardys 70, Dr. Danilevičius 53, Indreika 50, o Pliura - 46. Sudėjus visus paskelbtus balsus, gaunasi 357. Jeigu turėsime galvoje, kad kiekvienas kandidatas turėjo teisę balsuoti už 3 atstovus ir 35 paduotus balsus padalysime iš trijų, tai gauname 119 atstovų. Pirmininkas paskelbė, kad užsiregistravusių atstovų skaičius buvo 95, o balsavo 119. Tai iš kur tie balsuotojai atsirado? Aiškus daiktas, kad balsavo žmonės, kurie neturėjo teisės balsuoti, kurie neturėjo apylinkių atstovų įgaliojimų ir sekmadienio susirinkime negalėjo dalyvauti. Balsavo susirinkimas pakviesti svečiai triukšmadariai.

Jeigu balsavimas būtų buvęs teisingas, tai paduotų balsų skaičius turėjo būti 285. Padalinus 285 iš trijų gauname 95. Bet mes gavome 357 balsus. Padalinus juos iš trijų, gauname 119. Tai reiškia, kad balsavo 24 svečiai, neturėjusieji teisės balsuoti. Jeigu atimti iš Nainio tuos 24 neteisėtus balsus, tai jis būtų gavęs tik 47 balsus, o Ardys būtų turėjęs tik 46. Jis iš viso į sekmadienio prezidentumą būtų visai neišrinktas. Dėl tokio "balsavimo" susirinkusieji prasigincio pusantros valandos. Būtų buvę geriausia pravesti kitus rinkimus ir naujai suskaičiuoti balsus, bet vyriausias frontininkų vadas pareiškė, kad niekas nieko čia nenorėjo apgaudinėti ir rinkimus reikia skaityti teisėtai. Taip pirmininkas paskelbė, bet visi žino, įskaitant ir frontininkus, kad balsavimas buvo sukeltas. Kas gali respektuoti tokius "rinkimus"? Kas šitokiu būdu "rinkti" atstovai reprezentuoja? Kas gali su jais rimtai skaitytis? Ar gali kas stebėtis, kad keli kandidatai, pamatę 24 balsų išdaigą, neturėjo kantrybės ilgai salėje būti. Jie išėjo iš šio susirinkimo, bet greičiausiai jie išėjo ir iš frontininkų vadovaujamos bendruomenės.

Jeigu frontininkai sušauks dar porą tokių bendruomenės apygardos susirinkimų, koks buvo sušauktas pareitą sekmadienį, tai už kelių metų bendruomenę jie visai likviduos, nes vargu kas norės eiti į tokius susirinkimus.

Sekmadienio susirinkimui pirmininkavo Ardys. Bendruomenės taryboje Ardys atstovauja Philadelphia, o sekmadienio susirinkime jis atstovavo Lemontą. Žinome, kad Lemonto apylinkėje yra daug gerų lietuvių. Jie lengvai ir gerai galėtų atstovauti Lemonto apylinkę. Bet frontininkai parinko Ardį. Mokslo srityje Ardys nieku nepasizymėjo, bet frontininkų tarpe jis turi būti žymus žmogus, jeigu jis reikalingas net dviem apylinkėm atstovauti. Salėje sėdėjo bendruomenės tarybos pirmininkas V. Kamantas. Jis matė Ardį, jojantį dviem arkliais, bet nieko nesakė, jokios pastabos nepadare. Jis žino, kad Ardžio elgesys yra priešingas bendruomenės nuostatams.

Kur šitoki vadovai šitokiais keliais veda Bendruomenę?

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

LIETUVA VATIKANO POLITIKOJE

LAISVOJO TRIBUNA

(Tęsinys)

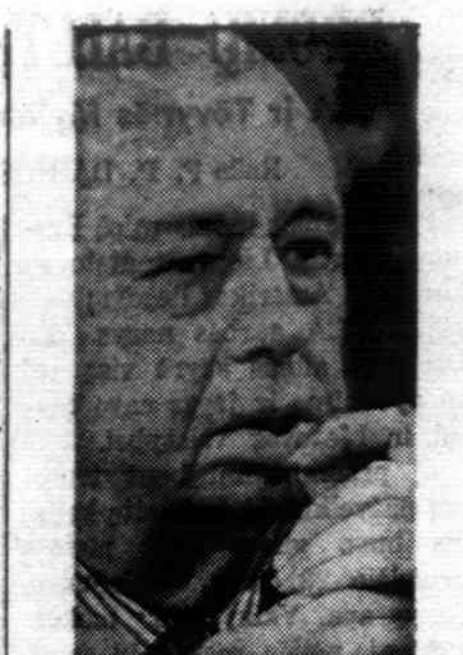
Vatikano "Rytų politika" tėra tik dalis Jono nustatytų ir Vatikano II susirinkimo patvirtintų planų, kuriais turėtų vadovautis visa R. K. Bažnyčia. Neseniai išėjo iš spaudos M. Martin veikalas "Three Popes and the Cardinal". Autorius yra buvęs Remos Pontifikalinio Biblijos Instituto profesorius ir artimas kard. A. Bea bendradarbis. Tas davė jam galimumą įžvelgti į Vatikano užkulius. 1954 m. Pavasarį Pijus XII, būdamas griežtas antikomunistas, pasikvietė Vatikano valstybės sekretorių mons. Montinį (būsimą Povilą VI) ir kard. Roncallį (būsimą Joną XXIII) nepaprastam pasitarimui. Pralaimėjus krikščionių demokratų partijai rinkimus Italijoje, Pijus XII bijojo, kad sudarius koalicinę vyriausybę su socialistais, atsidarys vartai komunizmui užvaldyti visą kraštą. Kol dar nėra vėlu, Pijus XII pasiūlė išieiti: apjungti katalikiškąjį pasaulį į vieną politinį vienetą. Tam planui įvykdyti buvo numatyta Prancūzijos gen. de Gaulle, Vokietijos kancleris Adenauer ir Italijos premjeras de Gasperi. Tuo tikslu su diplomatine misija buvo pasiųstas kard. Roncalli pas gen. de Gaulle, kur sėkmingai atliko savo misiją. Mons. Montini pilnai pritarė Pijaus XII planui, bet kard. Roncalli pasisakė prieš. Jo nuomone, Vak. Europa esanti suskaldyta ir likusiai tokia, nes iškiliusi Sov. Sąjungos galybė nepriešingi prie apsiėjungimo. Dar blogiau esą, nes po II Pas. karo veik visoje Europoje R. K. Bažnyčia atsidūrusi už valstybinių, politinių, socialinių, mokslo ir meno ribų ir vien dėl šių priežasčių negalima būti apjungti katalikiško pasaulio.

Pijus XII atmetė kard. Roncalli samprotavimus ir davė eiga savo nusistatymui. Vietoje JAV propaguojamos ir remiamos Jungtinių Europos Valstybių idėjos, atsirado de Gaulle vadovaujama Bendroji Rinkla. 1958 m. mirė Pijus XII, palikdamas paruoštą popiežiaus pareigoms mons. Montinį. Tačiau kardinolų kolegija, negalėdama apsispręsti dėl R. K. Bažnyčios politinės ateities, išrinko 77 metų amžiaus kard. Roncallį, priėmusį Jono XXIII vardą, kaip pereinamo laikotarpio popiežių.

Martin tvirtinimu, Jonas XXIII išsiskyrė iš visų iki šiol buvusių popiežių savo asmenybe, charakteriu ir idėjomis. Jonas XXIII buvo labai nustebintas jo išrinkimu, nes prasiilenkta su nustatyta tvarka ir tradicijomis. Jis giliai įtikėjo, kad buvo pašauktas paties Dievo ir įkvėptas Šv. Dvasios gelbėti R. K. Bažnyčią, o per ją — visą krikščionią ir, pagaliau, visą žmoniją nuo pražūties. Tam tikslui jis turėjo paruošęs didingą planą, paremtą trimis pagrindiniais idėjomis: pirma, turėjo būti apjungta visa krikščionija atnaujintos R. K. Bažnyčios vadovybėje; antra, prisitaikinti prie modernaus pasaulio ir trečia, įeiti į koegzistencijos ryšius su komunistiniu ir socialistiniu pasauliu. Pirmieji du užmojai visai nepavyko, palikdami sunkiai apvaldomus priešinamus ir pasimetimą pačioje R. K. Bažnyčioje. Trečiasis užmojis buvo padikuotas paties gyvenimo.

Pokariniais metais Italijoje išaugo stipriausia komunistų partija laisvajame pasaulyje, kuri veikdama artimai su kairiaisiais socialistais, surinkdama per balsavimus iki 40% visų balsų. Prancūzijoje valdas buvo panašus, tik socialistai ir liberalai nelinko artimiau bendradarbiauti su komunistais. Kuboje valdžia pateko į komunistų partijos rankas ir revoliucinės bangos plėčiai nuaidėjo per visą Lotynų Ameriką. Tik kiti diktatūriniai režimai katalikiškuose kraštuose tebuvo vienintelė užvara prieš kylantį komunizmo ir socializmo tvaną.

Pasirodė, nei kieta Pijaus XII antikomunistinė pozicija, nei propagavimas socialinių reformų pagal išgarsėjusią "Rerum Novarum" encikliką, — nesugebėjo sustabdyti augančio komunizmo katalikiškuose kraštuose. Tuo tarpu, priešingai katalikų filosofijai, komunizmo įtaka protestantizmuose kraštuose buvo visai nematoma. Įdomiausia tai, kad komunistų, budistų, indų ir net pagoniškuose kraštuose, nežiūrint ten viešpatuojančio skurdo ir atsilikimo, komunizmas nerado plačios dirvos savo veiklai. Tik katalikiškuose kraštuose ir tautose komunizmas gerai tarpsta ir sudaro rimtą grėsmę. Jona XXIII buvo aišku, kad R. K. Bažnyčios ateitis priklausė nuo komunistinių ir socialistinių jėgų galios pergalės ir tai, pirmo-

Buvęs International Telephone and Telegraph bendrovės prezidentas William Merriam tapo lūpa senato komiteto apklausinėjime. Bendrovė skyrė lėšas Čileje, kad tik nebūtų išrinktas prezidentas Allende.

eilėn, katalikiškame pasaulyje. Jis padarė lemtingą sprendimą: atsisakė nuo Pijaus XII ir visų ankstesnių popiežių antikomunistinės politikos ir pasuko į koegzistencijos, dialogo ir net bendradarbiavimo kelią. Savo pagarsėjusioje enciklikoje "Pacem in Terris" ir vėliau "Mater et Magistra", jis prabilo taikos ir socialinio teisingumo kalba, radusią atgarsį komunistiniame, socialistiniame ir, bendrai, kairiųjų pasaulyje. Vėliau ant šių pagrindų išaugo t. v. Vatikano Rytų politika, kuri tėra tik dalis bendros, Jono XXIII nustatytos ir Vatikano II susirinkimo patvirtintos, R. K. Bažnyčios strategijos.

Jono XXIII planas nėra nei originalus, nei revoliucinis. Jis veikė pagal Vatikano išbandytą istorinį dėsni: kritišku momentu atspalaiduoti nuo žlungančios valstybės ar santvarkos ir persimesti į naują kylančių jėgų stygylę. Tokia procedūra, nors ir skausminga, užtikrindavo praeityje R. K. Bažnyčios tęstinumą, kuri Jono XXIII buvo pavadinta aggroamento vardu. Pagal šį dėsni R. K. Bažnyčia veikė ir tebeveikia ne vien pasaulinio mastu, bet ir pavienės tautos ar paskiros bendruomenės plotmėje.

R. K. Bažnyčia, nuo pat savo įsikūrimo pradžios, niekuomet nekovojo ir nekovoja už tautų ar žmogaus laisvę. Jos tikslas buvo ir liko išlaikyti saugią egzistenciją, prisitaikant prie besikeičiančių istorinių aplinkybių atitinkamai pakeičiant savo politinį ir ideologinį rūbą. Praeityje, dėka tokių manevrų, R. K. Bažnyčia pergėdavo susidariusią krizę ir vėl išildavo į paviršių. Kyla klausimas, ar šiais laikais Jono XXIII užsimotas didingas planas bus sėkmingas?

(Bus daugiau)

VINCAS ŽEMAITIS LIETUVIŲ TAUTOS PRAETIES PRAMATĖJAS

3

a) *trakai*, kaip žinome, tai išdegintas miško plotas. b) *rikis*: dar Daukantas pažįsta rykys — valdovas, ryke — karalystė; "Tij ponai wadinos rykeis arba karaleis". Wadeno jį didionjo konego arba rykio" (Būgos cituota). Gudvaldo lietuvių ausiai aiškinti nereikia, nes daugelis net šių dienų mūsų pavardžių, prasideda iš Gud, o dėl b-v prieabalsių svyravimo, Žemaitija ir dabar tebevartoja be skirtumo abi lytis: bulbė — bulvė, senobinis — senovinis, gi ankstyvais viduramžiais tai patį raidė buvo įvairiai tariama pagal kalbą ir vietovę Europoje. Kas svarbiausia tie lietuviški žodžiai "savo vietoje", — jie ne tik neardo prancūzų sakinių minties, bet jį papildė, paaiškina (18 psl.).

Ir taip autorius patiekia net vienuolika šaltinių su smulkiais jų duomenimis ir baigia: "Ten, Naugarduke, vainikavosi Mindaugas; iš ten rašė laišką Ordinui iš sostinės "Litovija". (26 psl.).

Taigi darant bendras išvadas apie Lietuvos vardo kilmę, prisimenant aną kalb. dr. A. Salio Lietuokos raistą, tenka pakartoti teisingus Č. Gedgaudo žodžius: "Nau-dokime mūsų tyrimo objekto dydžiui pri-

taikytas priemones, nes jei imtume dramblį tyrinėti mikroskopu, geriausiu atveju rastume tik blusą". (16 psl.).

Is savo pusės galėčiau tik pastebėti, kad i ty jo išvardintų šaltinių skaičių autorius pamiršo įtraukti dr. Leon von Pablocki nurodytą šaltinį, apie kurį jis rašo: "Pirmąjį istorinį Lietuvos paminėjimą randame Vengrų kronikoje (Cronica Ungarorum jungta & mixta cum Cronica Polonorum et vita sancti Stephani bei Bielowski M. P. J. 495). Jos duomenimis maždaug apie 450 metus, hunų karalius Atila, kurį kronika vadina Aquila, su stipria kariuomene buvo užpuolęs Lietuvą (Lituum) ir greitai ją pavergęs. Atrodo, neilgai Etzel (Atila?) Lietuvoje šeiminkavęs, nes jau kitais metais jis žygiavo per Skotiją (Skittija?) ir Dokiiją". Žr.: V. Žemaitis. Lietuvių etninii sienų klausimais. 1971. 97 psl.).

2. Lietuvos valstybės kilmės beiškant. Nuo jūros ligi jūros. Prisiminkime glaus-tai, ką apie tai knygos autorius (28 — 39 psl.) rašo: "Jog tos imperinės (vytautinės V. 2.) Lietuvos sienos siekia žiliausią senovę, o anaipol nebuvo, kaip įprasta manyti, sulipdytos atsitiktiniais užkariavimais 12 — 14 amžiuose. Štai Varumonio (Varingio, Variago, V. 2.) Rikio "Getų" sienos 372 m. po Kr. (Žiūr. il. 6). To beša liško Vakarų mokslininkų sustatytą žemėlapiu pati nuostabiausia ypatybė, tai jo sutapimas su vytautinės Lietuvos sienomis, lyg jos būtų to paties geografo braižytos —

tačiau, tas valstybes skiria "tik" tūkstantis metų!

Be to žemėlapius uždėjus vienas ant kito, gauname tikslų slavų veržimosi istorijos pavaizdavimą: Bulgarija, Rumunija — Dakija, Malopolska, Galindai, Prūsai atkrinta Vakarų pasienyje, iš dalies, kaip savarankiškos valstybės. Visa kita lieka kaip buvę. Tas žemėlapis išsprendžia tiek daug mus kankinusių mįslių: ir Lietuvos pradžios, ir Dunojaus vandeninio daigas, ir Basanavičiaus lietuvių radinių Bulgarijoje, ir jis, pagaliau, vėliausių archeologijos mokslo duomenų patvirtinimas. Taip imkime M. Gimbutienės pateiktą Baltų tautų gyvenamųjų vietų bronzos amžiuje žemėlapią (Žr.: il. 9)".

Toliau autorius rašo: "Grįždamas dar giliau senovėn, kitas francūzų tyrinėtojas paliudija Varumonių Rikio imperijos tęstinumą praeityje: "Dar prieš Perikio amžių (500 m. prieš Kr.) pietų Rusijoje buvo tikra organizuota valstybė, kuri laikėsi 7 — 8 simtemeius, iki hunų užpuolimo" (Gauthier, "Genserica, Roi des Vandales". Apie tai dar pakalbėsime).

Kokį gi tėviškęs palikimą tasai Varumonių, Varingių, arba slavų Rikio Rikis yra perleides Vytautui? Paprasčiausiai ano mēlo "Šiaurės Sueso Kanala" — didįjį susisiekimo vieškelį, jungiantį Atėnų — Bizantijos imperiją ir jos artimųjų rytų užnugarį su Baltijos jūros pasauliu. Tai

mano vadinamas Gintaro kelias" (30 — 31 psl.).

Atsiliepdamas į tą absurdišką lenkų prof. Lowmianskio kildinimą Lietuvos valstybės iš dviejų valstybių (Kaisiadorių — Alytaus plotų) Č. Gedgaudas primena, kad "mūsų senoviniai įsakmiai nurodo savo ruožais: Žemgalių vardas pažymi šiaurės sieną, Maskvos — Galindų — rytinę, Vyslos Galindų — vakarinę, Galyčias — pietvakarinę (jau Vytauto laikais), Galontų (Gelones) prie Juodųjų jūrų — pietinę, o Donas (Undonis) ir Dunojus (Undenėjus) užbaigia lietuviškai įremini tą mūsų laikytą plotą".

Čia dar galima pridurti, kad A. Vana-gas str. "Galindai" (Žr.: Mokslo ir gyvenimas. Vilnius. 1965.5 nm.) nurodo, kad pagal čekų mokslininko A. Profons surinktus duomenis tretieji galindai galėjo būti pačiam Oderio aukštupyje (prie Karpatų).

Tos didžiulės valstybės skilmiai ir vaidai prasidėjo, kai Kijevo krikšto pasekoje Imperijos valstybių Federacija buvo susprogdinta ir kilo žūbtinė kova tarp slavėjų ir apokrištųjų Rusų, iš vienos, ir likusios senoje Arijų tikyboje mūsų šiaurės, iš kitos pusės. Tuos kryžiaus karus atsimindamas, dainius apgailestauja: "Nemigos (Nemuno) (Prof. H. Paszkewicz "The Origin of Russia", London. 1954...) River Nemiga, a tributary Polotzk and the Dyvina". (349 psl. V. 2.), kruvini krantai

ne javais nusėti; nusėti Rasos sūnų kau-lais". (34 psl.).

Voluinės Taikos Faktas yra antras įrodymas, sugriauantis propagandinę lenkų žemėlapiuko nesamą. Želigovskinkinas prof. Lowmianski mikroskopiskai apkarpo XIII amžiaus pradžios Lietuvos valstybę, nubrėždamas tarp jos pietinės sienos ir Voluinės kunigaikštijos net 500 km. skiriančią sieną, išsprausdamas į tą tarpą Jotvingiją (vėlesnės Wielkopolska) bei Baltgudiją. Tuomet kai vien tarp 1200 — 1263 metų kronikos atžymėta ir sukaiciuota net 75 lietuvių žygiai į Voluinę ir Kijevo Rasą. (35 psl.).

Didžiosios Federacijos palikonių tarp savęs ilgus laikus besiteisiančią nesantaiką ir kruvinus žygius priverčia nutraukti visiemis gresiantis pasibaisėtinas Chingishano ordų antplūdis iš Azijos. 1219 m. su griaunama Korezmo imperija, paskutinė užvara jo žygiui nukariuoti Europą. Stepių žvalgai praneša, kad jau pasirodė už Volgos pirmieji laukinių mongolų daliniai; eina gandai, kad Gengis Chano armija siekianti 1.000.000 karių. Kadaise Atilos 100.000 karių — hunų, tai tik menkniekis palyginus.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujiens"

TEL. PR 3-3223

DR. ANNA BALIŲNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Roz. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Prima ligonius pagal susitarimą.
Del neatsiliepia skambinti 874-8012

Telef. Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
užtik. antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį uždarytas.
Roz. 3241 WEST 64th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 693-0533
Fox Valley Medical Center
840 SUMMIT ST.
ROUTE 54, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
5434 WEST 71st STREET
Ofis: HEMLOCK 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
antradieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir sekmadienį susitarus.

Roz. 61-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUČEL - KRAUČELIŲNAITĖ

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Tel. WA 5-2670.
Neatsiliepia — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofis: tel. HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais
nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais, nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofis: telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofis: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Roz. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. TUMŠONIS, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofis: telefonas: HEMLOCK 4-2123
Resid. telefonas: GIBSON 8-4195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandų skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonu GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudai.
Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1.
2636 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BIZNINIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASTEBĖTĄ BIZNINĮ

LTN narių susirinkimas

Š. m. kovo 31 d. įvyko Lietuvių Tautinių Namų narių susirinkimas. Susirinkimui pirmininkavo Jonas Jukūnas, sekretoriavo dr. Vytautas Dargis. Minutės atsisojimu pagerbtas miręs teisėjas Žiuris ir kiti anksčiau mirę.

Jonas Jukūnas savo pranešime pasakė, kad šiems namams trumpalaikės paskolos sumažėjo iki \$4,500. Skolų dar turima, bet jos palaipsniui mažėja. Dar šiais metais norima pagerinti šildymo ir šildymo sistemą. Gautas leidimas patalpos apšildymui dujomis. Dabar jau yra 304 narių-šerinkinai. Yra dar ir tokių, kurie pasižadėjimo lapus yra pasirašę, bet pinigų neįmokėję, jie neskaitomi tikrais nariais. Priminė, kad šiuose namuose sekmadieniais vyksta kultūrinės popietės. Iždininkas Juozas Andrašius.

GRADINSKAS

GRUNDIG
AM-FM Radijas, Magnetofonas
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-9.
Treči. ir sekm. uždaryta.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezonines
karnavalo dekoracijas.
ROY K. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMIS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. R. N. A. S.
2047 W. 67th Pl., WILBROOK 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: HEMLOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS
Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches all cold.
Be sure to drown all campfires,
and the ashes, and throw
them away. Crush all
smokes dead end.

Please! Only you can
prevent forest fires

nas pranešė apie kasos stovį.
Praeitais metais turėta grynų
pelno apie \$5,000. Dabar jau
\$100 vertės šėras pakilo iki \$135.

Bronius Kasakaitis, namų už-
vaizda, papasakojo apie vyku-
sius posėdžius, parengimus, ba-
lius ir vestuves ir su jais susi-
ėjusius vargus bei rūpesčius. Pra-
eitais metais buvo 11 vestuvių,
15 balių ir įvairių posėdžių bei
susirinkimų. Posėdžiai susirin-
kimai bendrai yra daugiau nuo-
stolingi, nes kiti net elektros iš-
laidų neapmokė. Bet į tai neat-
sižvelgiama, nes norima pasitar-
nauti visuomenei.

Direktorių pirmininkas Mikas
Reklaitis ragino didinti kapita-
lą, kad būtų įmanoma patalpų
plėtimas. (Norima prie namo
priestatus pastatyti). Direkto-
rių iš viso turima 12, 6 direk-
toriams pasibaigė kadencija. Dr.
Vytautas Dargis, Bronius Ka-
sakaitis, Cezaris Modestas, Mi-
kas Reklaitis, Albertas Vengris
ir Algirdas Visockis vienbalsiai
išrinkti naujais direktoriais. Iš
tiesų iš jų tik vienas buvo nau-
jas kiti anksčiau buvę direktor-
iais. Susirinkimas užsibaigė po
trumpų ir nereikšmingų disku-
sijų.

Po to, aišku, savais pinigais
susirinkusieji pasivažiavo ska-
niai pagamintais valgiais. Gi Zi-
ta Kevalaitytė-Visockienė papa-
sakojė apie senbernių ir senmer-
gių nuotykius ir apie raudonke-
puraitę, prarijusią vilką. Publi-
ka jai atsidėkojo gausiais ploji-
mais. Na, o po to vyko drau-
giški pasikalbėjimai.

Stasys Jušėnas

Lietuviai mokslo pasaulyje

Daina Variakojytė, patologi-
jos asst., profesorė University of
Chicago School of Medicine, Chi-
cago, Ill., yra bendraautorė
straipsnio apie protejinę nuo-
sėdą nodularinę (folikulinę-
se) limfomą, kuris yra paskelb-
tas leidinyje Cancer, tomas 31,
nr. 3 1973 m. kovo mėnesį.

Vainutis K. Vaitkevičius, vė-
žio ligų skyriaus vedėjas ir pro-
fesorius Wayne State Univer-
sity School of Medicine, Detroit,
Mich., yra bendraautorius dviejų
straipsnių — pirmojo apie di-
delių su pertraukomis dozių tol-
mesnius Klinikinius bandymus
vartojant porfiriną (NSC—
56410) ir antrojo apie 5 — (3,3
— Dimethyl — 1 — triazno)
imidazole — 4 — carboxamide
(NSC — 45388) limfomos gyd-
yme, kurie yra paskelbti leidinyje
Cancer Chemotherapy Re-
ports Part I, tomas 56, nr. 5
1972 m. spalio mėnesį.

J. F. Laucius iš Dept. of Me-
dicine, Jefferson Medical Colle-
ge, Philadelphia, Pa., yra bendra-
autorius dviejų straipsnių apie
5—Azacytidine (NSC—102816)
absorpciją, išsivystymą ir išme-
timą žmoguje, kurie yra išspaus-
dinti leidinyje Cancer Chemothe-
rapy Reports Part I, tomas 56,
nr. 3 1972 m. birželio mėnesį.

Stasys Simoliūnas

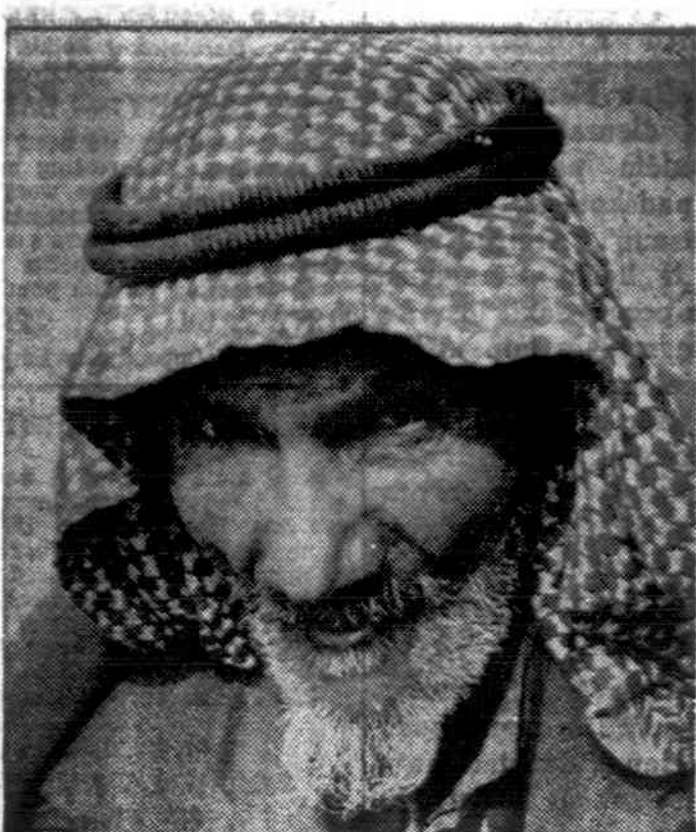
RĖMKITE TUOS BIZNINERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE"

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

— SLA 134-105 Moterų kuopos su-
sirinkimas įvyks balandžio 6 d. Hol-
lywood salėje, 2417 W. 43rd St. Susi-
rinkimo pradžia 6:30 val. vak. Nesu-
velkuokite. Po susirinkimo bus vaišės.
A. Malik, nut. rašt.

— Upytės Draugijos Klubas, ellinis
susirinkimas įvyks penktadienį, ba-
landžio 6 d. Hollywood salėje, 2417
W. 43rd St. Pradžią 7:30 val. vak.
Nariai ir narsės prašomi gausiai da-
lyvausti, nes turim svarbių reikalų ap-
tarti ir komisijai pranešti apie praėitą
parengimą. Po susirinkimo bus vaišės.
A. Kalys

— Lietuvių Moterų Draugijos "Ap-
nieta" narių susirinkimas įvyks sek-
madienį, balandžio 8 dieną 2:00 val.
popiet Hollywood salėje, 2417 W. 43rd
St. Narsės prašomos atsilankyti, ap-
tarti visus reikalus, išgirsti praneš-
imus, nes gegužio mėnesį susirinkimas
neįvyks dėl Motinos dienos. Po susi-
rinkimo bus vaišės.
Rožė Didžiagalviene, rašt.

Senas arabas palestinietis mažai turi vilčių sugrįžti į savo žemę, iš kurios teko pasitraukti, kai žydai įsteigė Izraelio valstybę.

ASILAS TURTUOLIS

Brangiųjų metalų ieškotojai
O'Rourke ir Kellogg sudarė
bendrovę ir ieškojo sidabro
Idaho valstijoje. Bet jiems vis
nesisekė.

Vieną dieną ieškant sidab-
rų rūdos gyslų, nuo jų pasiša-
lino paskolintas asilas. Kei-
dami savo nesėkmę ir pykda-
mi ant asilo, jie išėjo jo ieško-
ti. Jų pyktis ir keikimai bai-
gėsi džiaugsmu ir laime: da-
bartinėse Bunker Hill ir Sulli-
van Mine apylinkėse jie rado
paskolintą asilą, ramiai sto-
vintį prie turtingos sidabro rū-
dos gyslos, iš kurios buvo gau-
ta sidabro už apie 100 milijonų
dolerių.

Bet čia įvykiai nesibaigė.
Kilo klausimas, kas yra kasyk-
lų savininkas? Po ilgų derybų
ir bylinėjimosi, Idaho valsti-

jos Distrikto teisėjas Norman
Buck 1885 m. nusprenė, kad
asilas yra kasyklų partneris ir
jo savininkui priteisė pusę to
biznio pelno, kas sudarė virš
43 milijonų dolerių.

— Ūkininkas Jeronimas Šve-
das iš Pustapėdžių kaimo, Vil-
kaviškio aps., mirė Kaune. 1906
m. kalintas Kalvarijos kalėjime.
Tvarkė pavyzdinę žemės ūkį
ir dalyvavo ūkininkų organiza-
cijose bei kooperatyvuose.

— LMKF Chicago klubo glo-
bojamam abiturientų pristaty-
mo vakarui, kuris įvyks š. m.
gegužės mėn. 19 d. 8 val. vak.
Lietuvių Tautiniuose namuose,
6422 So. Kedzie Ave., vietų skai-
čius yra labai ribotas. Registra-
cijai ir apsimokėjimui terminas
balandžio mėn. 15 d. Skambinti
ti Vaitikienei tel. 737-1818.
(Pr.)

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

JULIJA AUGUSTIENE (Pagal tėvus Griniūtė)

Gimusi Virden, Illinois.
Mirė Chicagoje, 1972 m. balandžio mėn. 6 dieną, sulau-
kusi 66 metų amžiaus.

"Kaip garsas virpantis erdvėje pranyksta gyvata". Taip
pranyko prieš vienerius metus ir Julijos gyvenimo "vir-
pantis garsas erdvėje", palikdamas nuliūdusius vyrą Kostą
ir seseris Josephine Budrik, Edith Rimkus ir Mary Farber.

Nuliūdę:
Vyras, seserys ir kiti giminės.

Metinė Mirties Sukaktis

A. A. VLADAS KIELA

Gyv. 5620 W. 87th St., Burbank, Ill.

Mirė 1972 m. balandžio mėn. 6 dieną, sulaukęs 85 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, Alancų kaime, Vadoklių val., Panevėžio aps.
Paliko nuliūdę: žmona Salomeja, sūnus Marius, mairi anūkal,
sesuo ir giminės.
Mūsų brangiamajam Vladiui Kielai pagerbti bus laikomos šv. Miklos
Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 1973 m. balandžio mėn. 8 d. 8 val. ryto ir šv.
P. M. Gimimo parapijos bažnyčioje 1973 m. balandžio mėn. 8 dieną
7:30 val. ryto.

Kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pa-
maldas ir pasimelsti už vyro, tėvo ir senelio sielą.
Mes Taves, mūsų Brangiausias, neknomet neužmiršime. Tu pas
mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tebūna Tau lengva ši žemė.

Nuliūdę lieka:
Žmona Salomeja, sūnus Marius, mairi, anūkal ir
kiti giminės.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Mūsų Dievas aprūpina visus Jūsų reikalus sulig savo turtingumu
garbė per Kristų Jėzų. Pil. 4:19.

Jeigu neturi karšto noro skelbti tą gerą didžio džiaugsmo naujieną, ta-
da melksis karštai, ištikimai ir be palovos, ir pasistenk įgyti norą ir grei-
tai gauti. Jeigu turi troškimą arba norą ir melė dėl patinimo Evangelij-
jos, bet trūksta tau gabumų perstati ją, melksis dėl gabumų, panaudodas
piliausiai ką turi. Jeigu turi norą ir gabumus, o neturi progos, melė
ir ta dalyka pas Viešpatį maldose kuogrečiausia apsaikdamas jam, kad iš-
tikimai panaudotai savo progą, kokią iki šiol turėjai. Paskui stebėk iš kur
ateina plėšėnė proga, o tuo tarpu imkis žemiausios ir mažiausios progos,
kada tik ji pasitaikys.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniai reikalauja tikroji Kriš-
tus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidėleje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629
SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
606 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAKINGAS VENA
Roz. tel. 7-0000 R. tel. 7-0001

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŲNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Prieš metus mirė Julija Augustienė

Praeitų metų balandžio 6 dieną, savo namuose staigiai mirė ilgametė Naujienų raštinės tarnautoja Julija Augustienė. Visas jos paauklės ir suaugusiųjų moters gyvenimas yra susijęs su Naujienomis. Čia ji pradėjo dirbti jaunutė, vos 11 metų sulaukusi. Pradžioje ji dirbo paprastą perrašėnimo darbą, vėliau ji tvarkė cirkuliacijos reikalus, dar vėliau ji prisidėjo prie atskaitomybės. Pradžioje nuo paprasčiausio pajamų įknygų įrašymo ir baigė bendrovės knygvede. Dar vėliau ji buvo išrinkta bendrovės direktore, o keliems metams pralinkus, ji jau tapo bendrovės išdininke. Tas pareigas ji ėjo iki praėjusių metų.

JULIJA AUGUSTIENĖ

Jai labai gerai buvo žinoma visa bendrovės istorija, pažįstami ilgametiai bendrovės tarnautojai, žinoma kiekviena byla ir kiekvienas svarbesnis dienraščio gyvenimo įvykis. Naujienose ji susipažino su besimokinančio lietuvių jaunimo reikalus tvarkančių redaktorių Kostu Augustu, jį pamilo, už jo ištėjęs ir abu ilgus metus dirbo dienraščio redakcijos ir administracijos reikalus tvarkydami.

Julija Augustienė 1906 metų vasario 13 d. gimė Amerikoje, Illinois valstijoje, nedideliam Virden miestelyje, kur jos tėvas Jonas Grinius kasė anglis, o motina nedidelėje bakūžėje bandė galus su galais sudurti, kad galėtų išmaitinti

gausią mažų vaikų šeimą. Reikalai dar labiau pasunkėjo, kai didelės vaikų šeimos tėvas jaunas mirė ir paliko motiną veikt be pinigų. Ne tik tai mažiems vaikams buvo sunku, bet dar didesnis rūpestis buvo vaikų motinai.

Naujienose Julia Augustienė dirbo, su labai mažomis pertraukomis, 51 metus. Prieš penkiolika metų ji susirgo sunkia kaulų liga.

Teko būti ligoninėje ir gydytis namie.

Ji vis dar tikėjosi grįžti, su tvarkyti nebaigtus reikalus, bet likimas kitaip lėmė... Ji vis dar rengėsi vyksti pas gydytoją tikrinti sveikatą, bet ten ji nesukubo nuykti...

PADEKA JUOZUI KARIBUTUI

Perskaiciu Naujienose jūsų laiško dienraščio skaitytojams. Jaučiu pareigą jums taip pat padėkoti už "Kelionę aplink pasaulį". Atidžiai aš ją skaiciu ir kartu džiaugiuosi, turėdama progos sekti jūsų kelionės žingsnius, taip aiškiai ir vaizdžiai aprašytus.

Rodas, taip ir matai tas apylinkes, žmones, skurdą ir grožį, kuriuos jūs keičiate matėte ir aprašėte. Laukdavau sekancio Naujienų numerio, kad galėčiau kartu su jumis toliau keliauti.

Kad ir pavėluotai, prašau priimti nuoširdžią mano padėką. Norėčiau ir daugiau matyti rasti išsėnančių iš darbų jūsų rankų. Jus gerbianti

Juzė Gulbinienė

Chicago, 1973 m. bal. 4 d.

TEISMAS TYRINĖJA PADIRBTUS PARASUS

Raymond Berg seniai rinkimus pralaimėjo, viską užmiršo ir naują valdžios darbą gavo, bet jo šalininkas Thomas Richards negali teismo atsikratyti.

Jis rinko parašus Bergo petičijai. Specialistas nustatė, kad jis tuos parašus padirbinėjo ir dėl to pateko bėdon. Dabar teismas reikalauja, kad jis parašytų bent 20 žodžių ir pasiųstų į Springfieldą, kad specialistas galėtų nustatyti, ar jis padarė tuos 16 parašų, kurie buvo Bergo petičijoje. Adv. Berg partijos buvo parinktas vietoje Edward Hanrahan, bet Bergui nepasisekė, o jo šalininkai dar ir šiandien turi aiškintis teismuose.

POLITIKIŲ IŠDAIGOS

Po rinkimų dažnai išgirstame žinias, kad kai kur kas tyčia įstatė vertą pajaukos kandidatą ir nerūpestingai balsuotojai jį įrinko... Betgi 1883 m. politiniai juokdariai iškūrė labai pikta išdaiga. Jie pavadino Allentown, New Jersey prie vienos cigarų krautuvis esančią medinę indijonų stovyklą Abner Robbins vardu ir įstatė kandidatą į Taikos teisejus. Tas medis indijonas gavo 7 balsais daugiau už ilgametį teiseją Sam Davis.

Nors teisejas Sam Davis galėjo toliau pasilikti pareigose, bet jis labai supykė už balsuotojų neatsitodumą ir atsistatydino.

TRUMPAI

— Vincas Kacinskas dalyvavo studentų ir jaunimo bei jų tėvų organizacijos Young Americans for Freedom Vid. Vakarų rajono atstovų konferencijoje.

— Mary Petkus iš Marquette Parko apylinkės atšventė 68 m. amžiaus sukaktį. Ta proga iškėlė vaišes jos dukter Margaret Mitkus, kuri jau 7 metai globoja savo sergančią mamytę. Tarp kitų svečių vaišėse dalyvavo suaktyvininkės gera draugė Marijona Nekšienė, sulaukus 90 m. lydimą ir globojama savo dukters Bronės iš Evergreen Parko apylinkės.

— Little Village Kiwanis klubas organizuoja nemokamą apylinkės gyventojų sveikatos tikrinimą ir skiepimą prieš įvairias ligas balandžio 11–13 d. 9:30–11:30, taip pat 1:00–4:30 ir 6:30–8:30 val. Gen. Wood Boys klube, 2950 W. 25 St. Tarp kitų gydytojų yra pakviestas dr. J. Adomavičius, kurio patarnavimai ir patarimai žavėjosi tos apylinkės gyventojai praėjusių sveikatingumo programoje. Klubo vadovybė yra dr. Leparskas, V. Kacinskas ir K. Oksas. Aušros Vartų parapijos ir apylinkės lietuviai yra

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

SECRETARY — SALES
Dynamic company has need of a sales secretary. Interesting and exciting and non-routine work. With opportunities for advancement. We offer a salary commensurate with abilities and a liberal benefits package. Interview on the phone.
TONY ZACK
297-3145
An Equal Opportunity Employer

KEY PUNCH OPERATORS

Looking for a job that is well diversified? Put your application in a well established Chicago Data processing service bureau. We now have openings for five experienced 029 and 429 key punch operators. Only 1 year experience required. 1st and 2nd Shift. Top salary. Excellent working conditions and benefits.

Call for an appointment now!
751-0100.
INPUT, INC.
640 N. LA SALLE
6th Floor
An Equal Opportunity Employer

WOMAN

for general housework, one or 2 days per week, transportation including time paid.
Skokie near Bus line.
676-3871

DEPENDABLE WOMAN

WANTED
General housework, one day per week steady, in Winnetka. Own transportation, good wages.
References: 446-0697

SECRETARY

STENO - TYPIST
Near North, Vicinity Grand - Ashland. Good area. Many benefits, including profit sharing. You will like it here.
Call TA 9-1400
Ext. 248

RENTING IN GENERAL

NUMOS

ISNUOMOJAMAS PATOGUS KAMBARYS vyrai apatinėje (beismonte). Galima pasigaminti maistą.
6947 So. WASHTEANAW.

PUSAMŽEI PORAI

nebrangiai išnuomojamas 4 žvairių kambarių butas su vonia. Įėjimas iš prieškio 814 West 19th St. Apžiūrėjimui susitarti telefonu MO 64131.

SECRETARY

Capable, Dependable Woman
Combination secretary - order desk, good typing and good phone voice, good starting salary, free hospitalization and other fringe benefits.
666-2331. Mr. PAIZ

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai
PARPUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
40% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėti. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

kviečiami pasinaudoti tomis

sveikatingumo programomis.

— Inž. V. A. Dagys iš Chicago

pietvakariu, užsakydamas Naujienas, pridėjo vajui 16 dol. auką. Jis ir jo žmona yra Nekilnojamo turto tarpininkai — Real Estate brokeriai ir planuoja taip pat pradėti namų statybos verslą.

— Tarptautinio Filmų Festivalio

komitetas Chicagoje rody busių festivalių filmus įvairiose kino teatruose balandžio 13–19 d. Informacijos teikia 9-jo festivalio komitetas, tel. 644-3400.

— Joe Rekašis, Vietnamo karo

invalidas, baigęs žurnalistikos kursą Harper kolegijoje, parašė straipsnį apie karo invalidų reikalus ir visuomenės paviršutines pažiūras į tai antradienio laidoje Chicago Tribune dienraščio "Speak Out" skyriuje. Tą savaitės dieną tame pat puslapyje Mike LaVelle iš Cicero išdėsto Amerikos darbininkų pažiūras įvairiais reikalais.

— Kr. Donelaičio žemesnio

sios ir Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos Dvyliktoji Pavasario šventė įvyks 1973 m. birželio mėn. 3 d. Bučo darže.

— Kr. Donelaičio žemesnio

sios ir Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos iškilmingas mokslo metų užbaigimas įvyks

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

PRODUCTION LINE MECHANIC
Minimum 3 year's experience die set-up and tooling changes.
TOOL ROOM MACHINIST
Experience required on die set-up. Paid vacation and hospital plan. 8 paid holidays. Public transportation to door.
CALL KEN McELROY
TRIO METAL CAP DIV.
Kerr Glass Mfg. Corp.
317 No. FRANCISCO
632-1010

NIGHT JANITOR

MAINTENANCE
Apply in person.
NOW!!
OLYMPIA FIELDS COUNTRY CLUB
(Office)
203rd & WESTERN AVE.
OLYMPIA FIELD, ILL.

WOODWORKERS

Exper. or semi-exper. mach. operators, assemblers, sanders, + finish patchers. Steady work + overtime. Free life insur., hosp., paid holidays.
CHURCHILL CABINET CO.
2119 W. CHURCHILL
(1800 N. 2100 W.)

LATHES TURRET LATHE

Experienced operators needed for our night shift. Must read prints and follow process sheets. Top pay plus 10% night premium.
PIONEER ASTRO INDUSTRIES
DIV. OF GOLCONDA CORP.
7401 W. LAWRENCE, CHICAGO
An equal opportunity employer

REIKALINGAS

BARTENDERIS
PRIEMIESTYJE.
Tel. 422-3535

MANAGEMENT

Do you like working with people — but don't like selling? Can you accept an income of \$1,800—\$2,500 per month? If you are strong & decisive, call.
JETTA CARLETON
887-9190

PRODUCTION

Pipe solderer and welder. Vacation pay and many Company Fringe benefits. Pay based on skill.
Call for interview and test.
THERMAL CARE
Div. MIDWESCO Enterprises
1850 N. ELSTON, CHICAGO
489-5800

EXPERIENCED SPRAYER

for conveyor line — small parts. Experienced wood workers.
JAY GEE WOOD PRODUCTS
243-9074
between 8:00 A.M. to 5:00 P.M.

SPRINGMEN

Four Slide Toolmakers — Experienced Tool workers — constant overtime program + hospitalization + complete benefits. Modern plant. Excellent opportunity for growth with rapidly growing wire forming company.
543-5940 phones open 7:30 am - 6 pm.
ADVANCE WIRE PRODUCTS, INC.
255 Laura-Dr. Addison, Ill.

KEY PUNCH

Experienced 029-129-059. Excellent working conditions. Fringe benefits. Contact **JOSEPH PETERS**
254-2518

RELANCE TRADING

3716 So. IRON ST.

š. m. birželio mėn. 9 d. McKay

mokyklos patalpose.

— Margareta Garbin iš Hoffman Estates, Ill., ilgametė

Naujienų skaitytoja, persikėlė į Lakeland, Fla.

— Emma Sprindis, gvv.

Naujienų kaimynystėje, lankėsi administracijoje ir iškėlė vajui 10 dol. Jis yra gimusi Biržu apskr. prie pat Latvijos sienos, kur gyventojai mokė lietuvių ir latvių kalbas. Žiemos mėnesiai mokėsi rusišką mokykloje, nes nei lietuviškos, nei latviškos tada ten visai nebuvo. Lietuviškai skaityti pramoko namuose, o gerai išmoko čia Amerikoje, visą laiką skaitydama Naujienas, kurias laiko geriausiu lietuvių laikraščiu. Apgailėstauja, kad jos senoji tėvynė Lietuva ir jos žmonės vėl turi nešti rusų okupaciją. "Mes visi turime vienąai dirbti, aukoti ir aukotis, kad ji vėl būtų laisva, kad lietuvių Amerikoje klestėtų", — pareiškė ji.

— Skulptoriaus Jokūbo Dagio

kūrinį paroda atidaroma šį vakarą Čiurlionio galerijoje. Paroda vyks visą savaitę iki balandžio 15 d. Pats dailininkas yra atvykęs iš Kanados ir bus parodos atidarymas. Paroda atidaryma šį vakarą, balandžio 6 d. 8 val. vak. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

PIGIAI PARPUODAMAS medinis

jamų namas Marquette Parke. Po 6 val. vakaro telefonuoti 434-9583.

BUTU NUOMAVIMAS. IVAIRO

DRAUDIMAI. NAMU IR NEKILNOJAMU TURTO PIRKIMAS. PARDAVIMAS.

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE NAMU?

8 KAMBARIU architekto moderni mūro rezidencija, 60' lotas. Mūro garažas. Gage Parke. \$33,500.

GRAZUS 6 KAMBARIU mūras.

Moderni kabinetai virtuvė. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Garažas. Arti mūsu, \$22,900.

AUKSTAS 6 BUTU MŪRAS.

Parke. Alum. langai. Gazu šildymas. Platus lotas. Gėlynas tvora. Naujas garažas. Apie \$7,000 pajamų. Rinkos kaina.

2 BUTU PUKUS MŪRAS.

Arti mūsu ofiso. Gazu šildymas. Daug priedų. \$30,000.

1½ AUKSTO MŪRAS. 2 butai —

5½ ir 4½ kambarių. Karpetai. Alum. langai. Moderni virtuvė. Gazu šildymas. Garažas. \$18,800.

10 BUTU 2 aukštų mūras. Arti

Kedzie ir Parke. Apie \$15,000 pajamų. Galima gauti už \$70,000.

PRIES DESMIT metų, prieš Mar-

quette Parke, statytas mūro luksus pajamų namas, 5 ir 3 kamb. butai, karpetai, naujas garažas. Daug priedų — \$31,500.

6½ KAMBARIU didelis Georgian.

1½ VONIOS, įrengtas sausas beismontas. 2 car garage. Apie 20 metų, kaip naujas. \$23,000.

6 KAMBARIU modernus medis.

Naujas gazu šildymas. Arti Margučio radio. \$15,800.

MODERNUS 6 KAMBARIU 14 metų

mūras. Cent. oro vėsinimas. Įrengtas beismontas, baras. 1½ vonios. 40' lotas. Garažas. \$24,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar-

quette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKSTOS KOKYBES KAINOS

IR SAZININGUMU NAMU REMONTO DARBUOSE

Stogu dengimas. Vandens nutėkėjimo vamzdžiai. Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas. Mūrininko, staliaus, cemento ir dažytojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar.

AL BELEAKUS. Tel. 238-8656

Federaliniu ir valstijos pajamų

mokesčių apskaitinimas

INCOME TAX

Nekilnojamojo turto ir pirkimas pardavimas

REAL ESTATE

Parasų palydijimas

NOTARY PUBLIC

Draudimo Informacijos

INSURANCE

NAUJAS ADRESAS

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63 St. (prie Sacramento)

Tel. 434-7878

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-up ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangus.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbaciauskas, sav.

Ilgametio BALFO pirmininko, prelate

J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3,00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Moner Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Išau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atlikus darbus. 664 ps. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.